

Додаток
до рішення міської ради
від 01.12.2015 № 3-5/VII

СТРАТЕГІЯ
розвитку м. Золотоноша
на період до 2020 року

2015 рік
м.Золотоноша

ЗМІСТ

1.	Вступ	3
2.	Підхід, методика та процес розробки Стратегії	3
3.	Коротка характеристика соціально-економічного розвитку міста	5
3.1.	Загальна характеристика міста Золотоноша	5
3.2.	Природні ресурси міста	7
3.3.	Демографія та трудові ресурси	7
3.4.	Інфраструктура	8
3.5.	Економіка та підприємництво	11
3.6.	Туризм	14
3.7.	Фінансово-бюджетна сфера	14
3.8.	Екологія	17
3.9.	Позиціонування м. Золотоноша серед інших міст Черкаської області	18
4.	Головні чинники та сценарії розвитку міста Золотоноша	19
4.1.	SWOT - аналіз міста	19
4.2.	Порівняльні переваги, виклики і ризики міста	21
5.	Місія та стратегічне бачення розвитку міста	26
	Стратегічні, операційні цілі та завдання	26
5.1.	<i>Стратегічна ціль 1. Економічний розвиток, спрямований на високий та якісний рівень зайнятості</i>	27
	Операційна ціль 1. Стимулювання залучення інвестицій	28
	Операційна ціль 2. Підвищення енергоефективності	30
	Операційна ціль 3. Кваліфікаційні та освідчені кадри	31
	Операційна ціль 4. Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу	32
5.2.	<i>Стратегічна ціль 2 Формування сильної місцевої громади..</i>	34
	Операційна ціль 1. Золотоноша, як місто з розвинутим громадським суспільством	34
	Операційна ціль 2. Підвищення громадської активності мешканців	36
	Операційна ціль 3. Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на громадян	37
5.3.	<i>Стратегічна ціль 3. Екологічна безпека та збереження довкілля</i>	38
	Операційна ціль 1. Створення умов для поліпшення стану довкілля	38
	Операційна ціль 2. Покращення управління відходами	41
	Операційна ціль 3. Покращення стану водних об'єктів міста.	41
5.4.	<i>Стратегічна ціль 4. Комфортне для життя навчання, дозвілля місто.</i>	42
	Операційна ціль 1. Поліпшення інфраструктури міста та якості надання комунальних послуг.	43
	Операційна ціль 2. Забезпечення кожної дитини міста дошкільним вихованням та якісною освітою	45
	Операційна ціль 3. Створення нових об'єктів дозвілля та залучення до здорового способу життя через активні заняття фізичною культурою і спортом усіх категорій населення.	47
6.	Впровадження та моніторинг реалізації Стратегії	48

1. ВСТУП

Місто Золотоноша стоїть сьогодні перед непростими викликами вибору свого майбутнього з огляду на глобальні процеси соціально-економічних змін та формування демократичного суспільства в Україні.

Процеси децентралізації, зміна підходів до регіонального розвитку спрямовані на посилення ролі місцевої територіальної громади, органів влади. Все більшої ваги набирає тенденція до ефективного використання власних ресурсів, створення територіальної згуртованості.

“Стратегія розвитку м. Золотоноша на період до 2020 року” стане основним документом регіонального розвитку на середньострокову перспективу.

Стратегія розроблена на підставі Закону України “Про стимулювання розвитку регіонів”, з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України, Стратегії сталого розвитку “Україна – 2020”, “Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року”, інших документів, та кращого європейського і українського досвіду та досвіду реалізації “Стратегії розвитку м. Золотоноші до 2015 року”.

При формуванні цієї Стратегії використані громадська думка, практичні пропозиції фахівців щодо вирішення проблем, досягнення цілей розвитку міста. Реалізація стратегії можлива шляхом залучення органів влади, населення, представників бізнесу та громадських організацій.

Стратегію побудовано на основі програмно-цільового та проектно-орієнтованого підходів вирішення проблем міста.

Розробка Стратегії стала важливим інструментом налагодження соціального партнерства між міською радою, підприємствами, навчальними закладами, а також широким колом громадських організацій. Стратегія стала надбанням усіх зацікавлених сторін, що забезпечить суспільну підтримку реалізації програм, заходів і проектів Стратегії.

Стратегія ставить перед собою створити місто сталого розвитку, де гармонійно поєднуютимуться інноваційна високотехнологічна промисловість, висока якість життя та безпечне довкілля.

Стратегія визначає мету, вектори соціально-економічних перетворень, пріоритети, індикатори становлення та розвитку міста.

2. ПІДХІД, МЕТОДИКА ТА ПРОЦЕС РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ

Стратегічне планування - системний шлях до управління змінами й досягнення консенсусу в місті, а також створення спільного бачення майбутнього розвитку, творчий процес визначення проблем та погодження реалістичних цілей, завдань і стратегій, здійснення яких вирішить ці проблеми. Стратегічне планування є також потужним інструментом об'єднання зусиль бізнесу та місцевої влади, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян.

Строковість інструментів планування визначалася на основі поєднання довгострокового стратегічного плану та середньострокових циклів його реалізації. Визначені на основі цього підходу стратегічні цілі та заходи мають характер довгострокових (на 6 років) напрямів розвитку, тоді як програми орієнтуються на реалізацію пріоритетних завдань (3 роки). Ці заходи, будучи ключовими елементами Стратегії, визначають сценарії та шляхи досягнення стратегічних цілей.

Етапи розробки Стратегії:

1. Організація роботи

Робоча група (РГ) - колектив осіб, який створюється для роботи над стратегічним планом розвитку регіону. Саме на засіданнях РГ презентуються, обговорюються усі напрями роботи та ухвалюються відповідні рішення.

2. Здійснення соціально-економічного аналізу та SWOT-аналізу

Відправним пунктом процесу розробки Стратегії є інвентаризація статистичних даних. Стратегічний аналіз є чимось більшим від розгляду статистичних показників, оскільки передбачає також оцінку структурних, політичних, економічних та соціальних умов. У цьому сенсі кількісні аспекти мають тісний зв'язок із якісними аспектами.

Соціально-економічний аналіз, порівняльні переваги, виклики та ризики, що враховують специфіку м. Золотоноша, є основою стратегічного планування, поєднуючи в собі потреби міста і шляхи розв'язання проблем.

Після аналізу ситуації було розпочато аналіз потенціалу м. Золотоноша. В основу методики виконання цієї роботи було покладено SWOT-аналіз. На практиці РГ визначала сильні сторони міста, можливості розвитку, слабкі сторони та зовнішні загрози. Під час засідань проводився мозковий штурм, зосереджений на визначенні синергетичної взаємодії чинників у рамках кожного з елементів SWOT-аналізу, що мав на меті визначення стратегічної орієнтації, порівняльних переваг і забезпечення можливості управління ризиком.

Виявлені сильні і слабкі сторони, можливості та загрози формують чітке уявлення про поточну ситуацію, проблеми та потенціал розвитку міста, отже, є містком між соціально-економічним аналізом та Стратегією, причому, орієнтація Стратегії та основні елементи стратегічних цілей наприкінці цього етапу вже стають очевидними.

Результати виконання цього етапу є такими: 1) Соціально-економічний аналіз м. Золотоноша 2) SWOT-аналіз та SWOT-матриця; 3) Порівняльні переваги міста, виклики та ризики..

Зовнішній та внутрішній аналізи забезпечують визначення основних проблем економічного розвитку міста і разом з даними Профілю міста слугують для формулювання стратегічних напрямів та цілей його розвитку до 2020 року.

3. Визначення стратегічного Бачення

РГ визначає стратегічне Бачення розвитку міста Золотоноша - бажаного стану соціально-економічної системи у майбутньому, який може бути означений конкретною датою. Коректне формулювання Бачення з точним зазначенням складових загальної мети розвитку є дуже важливим для успішного впровадження, подальшого моніторингу та оцінки виконання.

Стратегічне Бачення відображає те, куди місто має прийти в результаті реалізації Стратегії розвитку та відображає той конкретний результат, який бажає досягти у майбутньому.

4. Формування стратегічних та операційних цілей із відповідними заходами

Стратегічні цілі було визначено в найзагальніших рисах, як мінімум, на 6 років. Цей строк було визначено для того, щоб створити стратегічну платформу для циклів реалізації тривалістю по 3 роки кожний та для уникнення необхідності повторення процесу розробки стратегії у проміжний період і перевірки життєздатності планів у довгостроковій перспективі. Стратегічні цілі було визначено на основі порівняльних переваг міста з урахуванням викликів, а також можливих перешкод і ризиків на шляху розвитку.

Операційні цілі було визначено як віхи на шляху досягнення стратегічних цілей, які передбачають реалізацію необхідних заходів.

Ці заходи було визначено з метою досягнення відповідних стратегічних цілей на період до 2020 року. Для формування чіткої структури усіх елементів Стратегії зазначені заходи стратегічної цілі прив'язані до операційних цілей і являють собою поєднання заходів (*проектів розвитку*) та реформ, що створюють базу для подальшої розбудови потенціалу й досягнення цілей розвитку.

5. Громадське обговорення та ухвалення Стратегії

Розробивши Стратегію включно з Планом її реалізації, РГ ініціює проведення громадських слухань (*або використовуються інші форми громадського обговорення*). Після проведення громадського обговорення доопрацьована Стратегія подається на розгляд депутатських комісій і затвердження сесією Золотоніської міської ради, як головний документ, в якому визначена політика економічного розвитку нашого міста.

6. Моніторинг та впровадження

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно забезпечити моніторинг її впровадження. Одним із шляхів реалізації даного етапу може бути побудова соціально-економічних планів на відповідні роки на її основі, звіти про їх виконання за квартал і в цілому за рік.

В цілому Стратегія є основою для її впровадження через проекти розвитку, що впливають із операційних цілей Стратегії, а також базисом ухвалення управлінських та бюджетних рішень у сфері розвитку м. Золотоноша.

3. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МІСТА

3.1. Загальна характеристика міста Золотоноша

“Говорять в нас літа давно минулі,
З’явилося золото в річковому намулі
То наші вояки, зібравши сили,
Тут татарву зі златом потопили.
Воно ж з грабіжницьких упавши лодій,
Ото й тепер у ріці немногводій
Мовляв, від нього й назва прехороша
У міста нашого – Золотоноша”
(Іван Дробний)

Рік утворення міста: 1576 рік.

Статус міста: 1781 рік.

Статус міста обласного підпорядкування: листопад 1992 року.

Площа: 21.7 кв.км. (із селами Згарі, Гришківка, Ярки, які підпорядковані міській раді – 44,6 кв.км)

Відстані від міста Золотоноша до міста Черкаси:

автошляхом - 35 км.

залізницею - 30 км.

від міста Золотоноша до міста Київ:

автошляхом – 145 км

Золотоноша виникла, вірогідно, у другій половині XVI ст. Перша згадка про місто під назвою „Глинщина”, або „Золотна”, як приватне володіння князів Глинських, зустрічається 1576

року в духівниці князя Богдана Корецького. У першій половині XVII ст. Золотоноша – приватне володіння князів Довмонтів, у 40–их роках – князя Яреми Вишневецького.

Місто мало зручне географічне положення, вигідне оборонне розташування на річковому острові та давньому торговельному шляху - царгородській дорозі. У документах 1616 року Золотоноша згадується як місто, обнесене оборонним валом, а на карті французького інженера Гійома де Боплана місто позначене як фортеця. Тут щотижня проходили торги, а щороку влаштовувалися ярмарки.

Рис.1. Схематична карта міста.

Поетична назва міста, за народними переказами, походить від того, що колись до цього укріплення-фортеці надходили податки тільки золотом із 56 міст і сіл Полтавщини, Чернігівщини і Київщини. Вірогідніше, що первинна назва належить річці Золотоношка (ліва притока Дніпра), що дістала її за характер свого піщаного дна, у якому піщинки польового шпату виблискують, як золото.

Нині у Золотоноші розміщені і працюють ВАТ “Золотоніський машинобудівний завод імені Лепсе” - лідер черкаського машинобудування. На всю Україну відомі Золотоніський лікеро-горілчаний завод (торгова марка “Златогор”), споруджений у 1896 році, та ПАТ “Золотоніський маслоробний”. ПАТ “Парфумерно-косметична фабрика” свого часу була єдиним в СРСР підприємством, яке виробляло розроблену за власною рецептурою і технологією ефірну олію з кропу та хвої сосни і забезпечувало нею всю країну. Зростає економічна міць державного підприємства – Золотоніського комбінату хлібопродуктів (ДП “Златодар”), перехід на новітні технології забезпечує йому успіх на зерновому ринку району та області. У Золотоноші набуло розвитку також поліграфічне і меблеве виробництво. Великим попитом користується продукція ПАТ “Золотоніський маслоробний комбінат”, ТОВ “ФЕС УКР”, Золотоніського ПАТ “Продтовари”, ТОВ ПП “Еконія”, ДП “Роял Фрут Гарден Іст”, ПП “Агроспецпроект” та ПП “Сільвер Фуд”. Через місто пролягає залізнична колія Київ - Одеса.

21 листопада 1992 року у житті міста відбулась знаменна подія: Постановою Верховної Ради України № 2819 – XII Золотоношу віднесено до категорії міст обласного підпорядкування.

4 січня 1993 року органи місцевого самоврядування – Золотоніська міська рада та її виконавчий комітет на чолі з міським головою приступили до виконання своїх обов’язків.

3.2. Природні ресурси міста

Місто знаходиться в межах Дніпровсько-Донецької западини, якій відповідає Придніпровська низовина. Поверхня низовини плоска, злегка погорбована. Абсолютні висоти - в межах 50 м. Золотоноша займає лучну і надлучну терасу вздовж Дніпра.

На території міста зустрічаються родовища горючих і нерудних (неметалевих) корисних копалин, мінеральні води. В межах міста залягають глина, пісок і торф. Найбільші родовища торфу - золотоніське і згарське.

Клімат м. Золотоноші - помірно-континентальний: м'яка зима з частими відлигами, тепле літо, що є сприятливим для розвитку сільськогосподарського виробництва. Середня температура зими – 6°C, літа + 20°C. Пануючі вітри західного напрямку. Річна кількість опадів не перевищує 505 мм на рік. Безморозний період триває 200 днів.

Золотоноша розташована в басейні Дніпра. В межах міста протікає ліва притока Дніпра - Золотоношка з притокою Згар.

Усформованому ґрунтовому покриві міста переважають чорноземи типові. Для місцевості також характерні торфові та дернові ґрунти у низовинному надбережжі.

Місто знаходиться в зоні лісостепу, у північно-дніпровській тиражній низовинній області Лівобережно-Дніпровського краю.

В цілому клімат сприятливий для зростання цілого ряду деревних та чагарникових порід і перш за все, високопродуктивних дуба, граба, вільхи. Загалом ліси займають найбільші площі в урочищах Згар-Гришківка і Бакаївському.

Збереження вікових поодиноких дерев охороняється у ботанічних пам'ятках природи: дерево софори японської, оцтові дерева, дуб пірамідальний. Колекція дендрофлори представлена у парках-пам'ятках садово-паркового мистецтва - дендрологічний санаторної школи інтернат та Меморіальний, які репрезентують цінні деревні та чагарникові насадження.

Із загальної площі земель в адміністративних-територіальних межах Золотоніської міської ради (4463,4 га) сільськогосподарські землі складають 2311,643 га. Із загальної площі сільськогосподарських земель сільськогосподарські угіддя становлять 2236,1401 га (96,7% до загальної площі території). Землі лісгосподарського призначення займають 315,26 га. Площа забудованих земель міста складає 1535,497 га. Нараховується 6,0 га відкритих земель без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом. Під водою знаходиться 51,0 га. Відкриті заболочені землі становлять 244,0 га.

На державному обліку в місті перебувають 22 історичних пам'яток, з яких: 1 археології, 3 історії, 5 архітектури, 13 монументального мистецтва. Усі пам'ятки мають статус місцевого значення.

3.3. Демографія та трудові ресурси

З часу утворення м. Золотоноша чисельність населення збільшувалася і досягла максимальної кількості на початок 1995 року – 33,3 тис. осіб. Станом на 01.01.2015 цей показник склав 29,3 тис. осіб, з них 28,3 тис. (96,6%) проживали у міських поселеннях та 1,0 тис. (3,4%) - у сільській місцевості. Щільність населення міста становить 651 осіб./км².

Незважаючи на деяке поліпшення, демографічна ситуація в місті залишається складною. Загальний рівень народжуваності (10,2‰) нижчий від середнього по Україні (11,1%) та вищий від середньо-обласного (9,6%), а рівень смертності - один з найнижчих 14,9% (в області - 16,2‰, по Україні - 14,6‰).

Визначальним фактором зменшення чисельності населення є природне скорочення. Упродовж 2014 року чисельність наявного населення міста скоротилася на 54 особи: за рахунок природного скорочення населення зменшилося на 138 осіб, за рахунок міграційного приросту збільшилося на 84.

Статева структура населення міста характеризується стабільною перевагою жінок над чоловіками. Станом на 01.01.2015 кількість жінок становила 15,6 тис. осіб (53,9% від загальної кількості постійного населення), чоловіків – 13,3 тис. осіб (46,1%).

Середній вік населення міста складає 42,1 років.

Рівень безробіття населення у віці 15-70 років, за Методологією міжнародної організації праці, в цілому по місту за 4 роки скоротився на 0,8% (з 2,6% у 2011, 2,1 % у 2012 і до 1,8% у 2013 році).

На території міста діє вищий навчальний заклад I-го рівня акредитації - Золотоніський технікум ветеринарної медицини та професійно-технічний II-го рівня акредитації - Державний навчальний заклад “Золотоніський професійний ліцей”

3.4. Інфраструктура

Транспортна інфраструктура

На сьогодні Золотоноша – найбільше місто черкаського лівобережжя та важливий промисловий центр області, воно знаходиться за 35 км від обласного центру на перехресті автомагістралей Київ-Кременчук і Київ-Черкаси.

На території міста послуги залізничного транспорту надає Шевченківська дирекція залізничних перевезень Одеської залізниці.

Станом на 01.01.2015 протяжність вулично-дорожньої мережі міста становить 152,5 км, з них з твердим покриттям - 31 км, з удосконаленим покриттям - 77км.

Послуги з пасажирських перевезень в місті надає одне підприємство - ПрАТ “Золотоніське АТП – 17112”, що обслуговує 5 маршрутів, та приватні підприємці. Функціонують перевезення в режимі таксі (5 операторів таксі). Перевізники працюють із застосуванням диспетчерських пунктів, мобільного та радіозв'язку. На сьогодні залучено понад 90 одиниць транспортних засобів, які належать як приватним перевізникам, так і автотранспортному підприємству.

Пасажири мають можливість скористатись послугами 2 автостанцій і 5 посадочних майданчиків, які розташовані на території населеного пункту, та десятками вздовж автобусних маршрутів загального користування.

Житлово-комунальне господарство.

Технічний стан об'єктів житлово-комунального господарства міста характеризується як незадовільний. Основні фонди, насосне і електротехнічне обладнання потребують оновлення.

Частина житлового фонду міста, яка перебуває у комунальній власності, збудована до 1970 року і потребує ремонту або реконструкції.

Комунальна інфраструктура зношена, 70% водопровідних та 60% каналізаційних мереж аварійні або потребують капітального ремонту, 54% котлів експлуатуються більше 23 років і працюють з коефіцієнтом корисної дії менше, ніж 82%. 65% теплових мереж знаходяться в аварійному стані та потребують заміни на нові з попередньо ізольованих труб, щоб максимально зменшити втрати теплової енергії при транспортуванні.

Пріоритетом у житлово-комунальній сфері залишається забезпечення комфортних умов проживання населення та доступності комунальних послуг для споживачів відповідно до встановлених нормативів і національних стандартів.

У м. Золотоноша централізоване оплення відсутнє. Житловий фонд міста переведений на індивідуальне оплення. Працюють 3 котельні, що перебувають у комунальній власності, які надають послуги з теплопостачання для установ бюджетної сфери та інших споживачів. На котельнях комунальної теплоенергетики міста експлуатується 14 котлів. 78% котелень працює на природному газі.

На котельні по вул. Шевченка, 33 частина приміщення передана в оренду ТОВ «Укр.-тепло», які опалюють приміщення ліцею двома котлами на дровах. У перспективі на новий опалювальний сезон буде додатково використовуватися котел на дровах на котельні по вул. Благовіщенська, 98/1, та переведені два водогрійні котла НІСТУ-5 на тверде паливо (дрова) на котельні по вул. Гоголя, 7. Тверде паливо також використовується для опалення міського будинку культури та музичної школи.

Протяжність теплових мереж від діючих котелень у двохтрубному обчисленні становить 4,546 км. Втрати у магістралях теплових мереж становлять 10%. Загальна зношеність теплових мереж міста становить 70 відсотків.

Протяжність водопровідних мереж м. Золотоноша складає 143,1 км, з яких у ветхому та аварійному стані знаходяться 30,6 км (21,4%). У 2015 році змін в аварійних мережах не відбулося. На об'єктах водопровідного господарства експлуатується 10 одиниць насосних агрегатів.

Водопостачання м. Золотоноша здійснюється з підземних джерел.

Якість питної води у м. Золотоноша, яка постачається з Домантівського водозабору, за своїми показниками відповідає вимогам діючого ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною".

Протяжність каналізаційних мереж міста складає 82,3 км.

Загальний житловий фонд міста станом на 01.01.2015 р. становить 161,0 тис.кв.м.

На сьогодні в місті зареєстровано 9 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, 12 житлобудівельних кооперативів, що становить 23,2% від загальної кількості багатоповерхових будинків (102 буд.).

Сфера освіти

Наприкінці 2014 року загальна кількість навчальних закладів становила 22 одиниці. Із них: 1 вищий (III-IV рівнів акредитації), 1 професійно-технічний, 8 загальноосвітніх, 3 позашкільних та 7 дошкільних навчальних закладів, 1 міжшкільний навчально-виробничий комбінат, 1 технічна школа Одеської залізниці.

Поступальний розвиток освіти міста забезпечують висококваліфіковані педагогічні працівники. Навчальні заклади повністю укомплектовані педагогічними кадрами. У місті працює 409 педагогів. Всього у галузі працює 658 осіб.

У місті відсоток охоплення усіма формами дошкільної освіти дітей від 3 до 6 (7) років зріс з 81% у 2013 році до 91,1% у 2014 (на 10,0%).

На кінець 2014 року у місті функціонувало 8 загальноосвітніх навчальних закладів, в яких навчалися 2829 учнів (у 2013 році – 8 загальноосвітніх навчальних закладів 2810 учнів).

Комп'ютеризація. За останній навчальний рік парк комп'ютерної техніки поповнився 2 комп'ютерними комплексами (22 ПК), що були придбані за спонсорські кошти.

На даний час усі загальноосвітні та дошкільні навчальні заклади комп'ютеризовані, 62% комп'ютерної техніки відповідає своїми технічними показниками сучасним вимогам (у минулому році - 42%). Проте частина комп'ютерної техніки – це моделі застарілого зразка. Тому комп'ютерний парк потребує оновлення та заміни старих комп'ютерів на сучасні. Заклади освіти міста 100-відсотково підключені до мережі Інтернет.

Кількість учнів 1-11 класів на 1 комп'ютер становить 9 осіб, при обласному показнику - 8 на 1 комп'ютер.

Позашкільними закладами (БДЮТ, СЮТ) охоплено 1440 дітей, що становить 51% від їх загальної кількості. З 01.06.2015 Золотоніська ДЮСШ перейшла у підпорядкування відділу освіти.

Будівлі освітнього фонду, в основному, перебувають у задовільному технічному стані. Щорічно проводяться поточні капітальні ремонти. Впродовж 2011-2014 років за кошти міського бюджету та кошти соціальних угод побудовано або відновлено 15 об'єктів освітнього фонду.

Охорона здоров'я

Медична допомога населенню міста на даний час надається Золотоніською центральною районною лікарнею та її відокремленими структурними підрозділами, що надають амбулаторно-поліклінічну допомогу.

Актуальним є оновлення медичного обладнання в закладах охорони здоров'я.

Проводиться послідовна робота щодо розвитку первинної медико-санітарної допомоги на засадах загальної практики сімейної медицини. Протягом останніх п'яти років створено 10 лікарських дільниць загальної практики сімейної медицини, загалом 16.

Протягом періоду 2010 - 2014 років бюджет галузі охорони здоров'я зріс на 5,1 млн. грн. (на 17,4%) і у 2014 році склав 34,7 млн. грн.

Рівень укомплектованості штатних посад сімейних лікарів фізичними особами є низьким і у 2014 році склав 75%.

Загальна та первинна захворюваність усього населення міста в цілому та у всіх вікових категоріях впродовж останніх років має тенденцію до зниження.

Показник забезпеченості населення міста ліжками у лікарняних установах перебуває практично на середньоукраїнському рівні і становить 86,0% на 10 тис. населення.

Сфера культури

Протягом 2014 року збережено існуючу мережу закладів культури міста та не допущено випадків продажу та перепрофілювання закладів культури. Мережа закладів культури міста включає в себе: міський будинок культури; міський клуб (мікрорайон Гришківка); центр дозвілля молоді (клуб ПАТ “Золотоніський МБЗ ім. Лепсе”); міська бібліотека № 1; міська бібліотека № 2; Золотоніська дитяча музична школа; Золотоніський краєзнавчий музей ім. М.Ф.Пономаренка.

У період з 2010 по 2015 роки забезпечено функціонування 7-ми творчих колективів, що носять почесне звання “Народний”.

У 2011-му за сприяння міського голови відновлено роботу муніципального духового оркестру.

З 2010 по 2015 роки у закладах культури міста проведено ряд поточних, капітальних ремонтів та реконструкцій, а саме:

- будівництво мережі водовідведення Золотоніської дитячої музичної школи;
- реконструкцію частини стіни Золотоніської дитячої музичної школи у рамках ліквідації аварійної ситуації ;
- реконструкцію туалету у парку культури та відпочинку ім. Т. Г. Шевченка;
- замінено старі віконні блоки на сучасні металопластикові у Золотоніській дитячій музичній школі та міському будинку культури ;
- реконструкцію системи опалення у міському будинку культури ; - капітальний ремонт даху у Золотоніській дитячій музичній школі ;
- будівництво окремої котельні на твердому паливі у Золотоніській дитячій музичній школі; - реконструкцію системи опалення у Золотоніській дитячій музичній школі ; - капітальний ремонт концертного залу та гримерних кімнат у міському будинку культури .

По відділу культури придбано :

- комплект сценічних костюмів для народного аматорського ансамблю пісні й танцю „Задніпriansьки”;
- комплект сценічних костюмів для чоловічого ансамблю “Срібна кварта”; - комплект звукопідсилюючої апаратури; - комп’ютерну та оргтехніку;
- інвентар для обслуговування парку культури та відпочинку ім. Т. Г. Шевченка.

Забезпечення населення клубними і бібліотечними закладами відповідає діючим нормативам. Однак загалом мережа культурно-мистецьких закладів, а також діючі підходи до організації їхньої роботи та до управління соціокультурним розвитком потребують покращення з метою забезпечення рівного доступу мешканців міста до культурних цінностей та створення сприятливих умов для творчого розвитку. Вирішення цих проблем сприятиме розвитку інших сфер економічного та суспільного життя.

Соціальна сфера

Соціальні послуги надає Золотоніський міський центр соціальної допомоги.

Станом на 01.01.2015 своє право на різні види державної соціальної допомоги реалізувало 4,1 тис. сімей *(на 0,3 тис. сімей більше, ніж у 2013 році)*. Загальна сума нарахувань різних видів державних соціальних допомог протягом 2014 року склала 28 562 766,26 тис. грн. *(на 2 467 651,72 тис. грн. більше проти 2013 року)*.

Сьогодні у місті Золотоноша проживає близько 8789 тис. громадян, які згідно з чинним законодавством користуються пільгами з оплати житлово-комунальних послуг, палива, пільговим проїздом.

Показник охоплення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, сімейними формами виховання збільшено з 69,1% у 2010-му до 93,0% у 2014 році (на 23,9%).

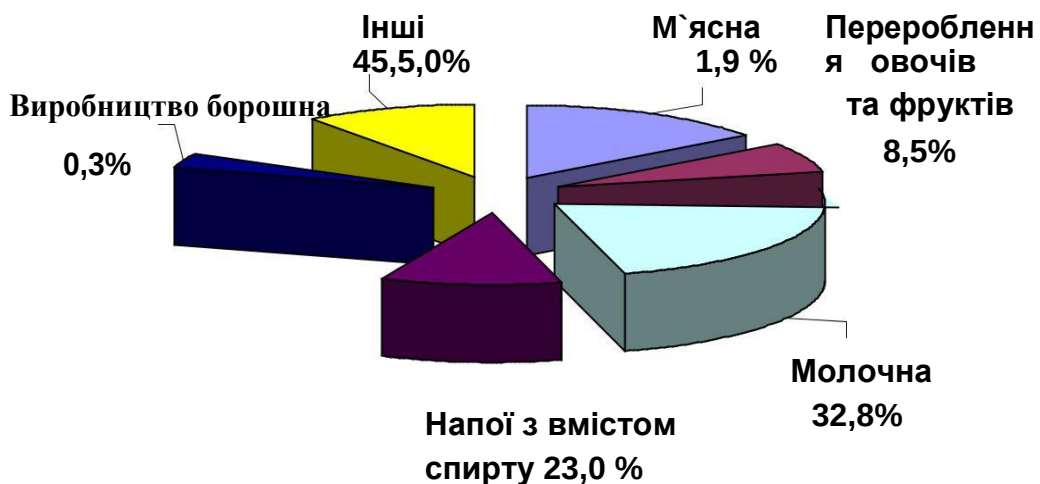
3.5. Економіка та підприємництво

Промисловий потенціал

Промисловість м. Золотоноша представлена 18 основними підприємствами.

У розрізі видів економічної діяльності основу промисловості міста становить виробництво харчових продуктів, напоїв - 98,3%, хімічних речовин та хімічної продукції – 0,2%, постачання електроенергії, пари та кондиційованого повітря – 0,3%, машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування – 1,0%.

Структура харчової та переробної промисловості

За підсумками 2014 року обсяг реалізованої промислової продукції становив 1578002,5 тис. грн. (4,6% від загальнообласних обсягів). За підсумками 2014 року за показником обсягу реалізованої промислової продукції у розрахунку на одну особу населення місто займає одне із перших місць серед міст Черкаської області.

Тут сформовано потужний потенціал харчової промисловості, яка представлена 12 основними підприємствами. У місті виробляється майже третина (13%) загально-обласних обсягів м'яса ВРХ, майже 13% - лікєро-горілчаних виробів, 12% - сирів жирних, 100% - замінників кави, екстрактів, есенції та концентратів кави чи її замінників.

Хімічна галузь займає провідне місце у виробництві парфумів і складає у загальнообласних обсягах 8,6% - мийних засобів та для чищення. Виробничу діяльність у галузі здійснюють 2 підприємства. Флагманом галузі є ПрАТ “Золотоніська парфумерно-косметична фабрика” та ТОВ “ПКВ Золотоноша”.

Машинобудування є стратегічно важливою галуззю промисловості міста, яка представлена ПАТ “Золотоніський машинобудівний завод ім. Лепсе”. У 2014 році в галузі машинобудування, крім ремонту і монтажу машин та устаткування, обсяг виробництва склав 16362,8 тис. грн., або 2,1% (від загально-обласних обсягів).

Протягом останніх років у місті майже 50% промислового виробництва забезпечують шість найбільших промислових підприємств: ДП “Златодар”, ПАТ “Золотоніський маслоробний комбінат”, ПАТ “Золотоніський машинобудівний завод ім. Лепсе”, ТОВ “Золотоніський лікєро-горілчаний завод”, ТОВ

ПП “Еконія”, ТОВ “Фес Укр.”.

Високий ступінь зношеності основних фондів у промисловості (*від 40% до 90%*) призводить до зниження конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках. Водночас, на території м. Золотоноша залишаються незадіяними площі, що можуть бути потенційним резервом для нарощування промислового потенціалу міста.

Інвестиційна діяльність

Протягом останніх років у місті активізувалася інвестиційна діяльність, зросли обсяги інвестицій в основний капітал. Сталий розвиток економічного потенціалу міста стимулюється щорічним нарощенням обсягів інвестиційних вкладень в економіку.

Основним джерелом інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоюється біля 74% усіх капіталовкладень.

Спостерігається стійка тенденція до зростання частки витрат на придбання машин, обладнання, устаткування для новозбудованих об’єктів і для реконструкції та переоснащення діючих підприємств.

Близько третини усіх інвестицій в основний капітал за останні три роки спрямовано у розвиток промислових видів діяльності. Інвестиційно привабливими залишаються підприємства харчової промисловості та переробки сільськогосподарських продуктів, на яких освоюється 15-25% загального обсягу інвестицій в основний капітал. Найбільший обсяг капітальних інвестицій, залучених в економіку регіону протягом 2014 року, займають інвестиції у промисловість - 97042 тис. грн. (99,4%) .

Збільшення загального обсягу інвестицій є запорукою нарощування їх з розрахунку на одну особу. Разом з тим, спостерігається і нерівномірність їх освоєння .

Зростання обсягів інвестицій в основний капітал забезпечено тенденцією збільшення показників капіталовкладень за рахунок коштів державного бюджету, іноземних інвесторів, вітчизняних інвестиційних компаній та кредитів банків й інших позик.

Обсяг прямих іноземних інвестицій станом на 01.01.2015 становив 5402,9 тис. дол. США, що відповідає потенціалу місту (*у 1,3% більше обсягу інвестицій на початок 2014 року*), та в розрахунку на одну особу населення становить 187 дол. США.

Сьогодні у місті реалізується інвестиційний проект щодо будівництва заводу з переробки сої методом глибокої екстракції. До кінця 2015 заплановано завершення проектних робіт , І-ий квартал 2016 - будівництво. Проектом передбачено створення понад 400 робочих місць. Загальний об’єм інвестицій - 30 млн. євро. Очікуються значні надходження до місцевого бюджету.

Зовнішньоекономічна діяльність

Протягом 2009 - 2014 років відбулося збільшення зовнішньоторговельного обороту міста у 3,2 рази та розширення географії торгівлі до 8 країн, з якими місто має зовнішньоекономічні зв’язки.

Проте, внаслідок застосування протягом 2013 - 2014 років Російською Федерацією заходів щодо ускладнення ввезення української продукції, зовнішньоторговельне співробітництво між підприємствами двох країн має тенденцію до зменшення.

Упродовж останніх років у місті збільшився обсяг експорту товарів та послуг. 2009 - 2014 роки охарактеризувалися збільшенням обсягів експорту за рахунок наступних груп товарів: машини та обладнання, сири сичужні, кава розчинна, парфумерно-косметичні вироби, лікоро-горілчані вироби. У той же час, відбулося зменшення експорту основного експортного товару міста – сирів сичужних (*на 99%*) та лікоро-горілчаних виробів (*на 100%*).

На даний час спостерігається поступова переорієнтація з традиційного російського ринку у бік країн Європейського Союзу.

Споживчий ринок

Темп росту роздрібної торгівлі у 2014 році склав у порівнянних цінах 132,9% і відповідає першому місцю серед міст Черкської області. Проте, незважаючи на високий рівень розвитку споживчого ринку в місті Золотоноша, проблемним питанням, характерним для більшості міст області, залишається

удосконалення організації системи торговельного обслуговування населення.

Інфраструктура торговельної мережі та ресторанного господарства міста налічує біля 245 об'єктів усіх форм власності, з них: 60% - магазини та аптеки, 31 % - кіоски, об'єкти сфери побуту та АЗС, 9% - заклади ресторанного господарства. Порівняно з 2011 роком, торговельна мережа у 2014 році збільшилася на 59 одиниць (на 31,7%). У місто зайшли дві потужні торговельні мережі - "ЕКОмаркет" та "АТБ".

Значне місце у задоволенні потреб населення у товарах належить ринкам, частка яких у загальному обсязі продажу споживчих товарів складає понад 30 відсотків.

Підприємницька діяльність

За підсумками 2014 року у місті функціонували 120 малих підприємств, на яких було зайнято 806 осіб. Крім того, у місті зареєстровано близько 1493 фізичних осіб - підприємців.

З 2011 року спостерігається тенденція до зростання кількості малих підприємств. Їхня кількість зросла з 98 одиниць у 2011-му до 120 одиниць у 2014 році (на 18,3%).

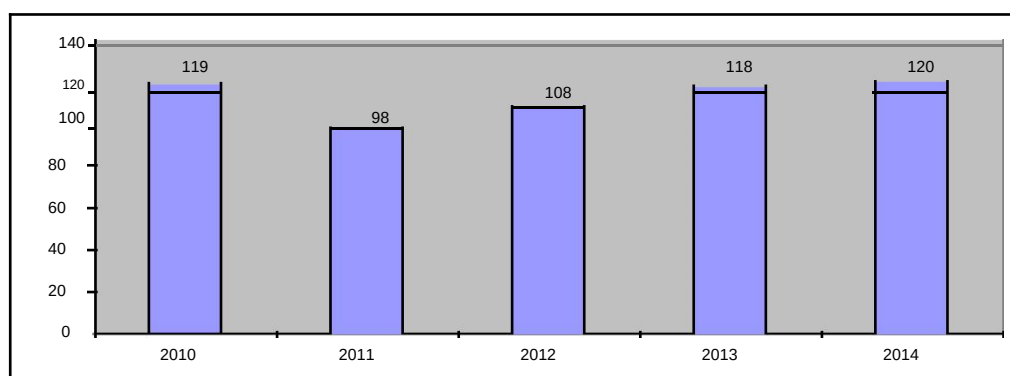

Рис.2. Кількість малих підприємств міста у 2010 - 2014 роках, одиниць

Протягом 2010 - 2014 років відбулося коливання кількості малих підприємств на 10 тис. наявного населення, адже з 2010 по 2011 рік відбувається спад з 37 підприємств у 2010-му до 33 підприємств у 2011 році (на 10,8%). У свою чергу, з 2011 по 2014 роки відбувається зростання кількості малих підприємств на 10 тис. наявного населення: з 33-х підприємств у 2011 до 41-го у 2014 році (на 24,2%) .

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малими підприємствами склав 153270,9 тис. грн., що становить 6,5% від загального обсягу реалізованої продукції.

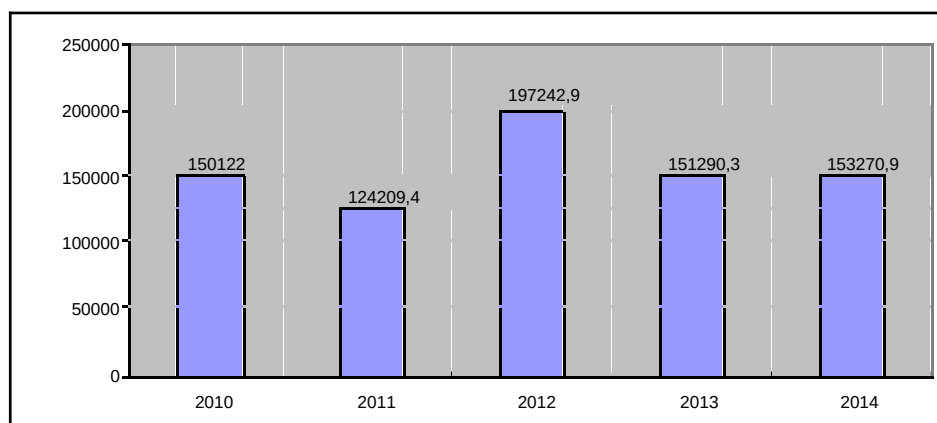

Рис.3. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малими підприємствами міста у 2010 - 2014 роках

3.6. Туризм

На державному рівні докорінно переглянута ставлення до туристичної галузі. Туризм проголошено одним з пріоритетних напрямків розвитку національної економіки. Туризм істотно

впливає на такі сектори економіки, як транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство, виробництво товарів широкого вжитку та інше, стимулює їхній розвиток, сприяє зміцненню позитивного іміджу міста на території області, країни та за кордоном.

Усвідомлення інтегруючої ролі туристичної галузі вимагає більш ефективного використання потенціалу міста та створення повноцінного туристичного продукту, що дасть можливість забезпечити значний внесок у соціально-економічний розвиток міста шляхом збільшення дохідної частини бюджету за рахунок податкових надходжень, залучення інвестицій, збільшення кількості робочих місць, а також створення сприятливих умов для відпочинку мешканців і гостей міста, виховання патріотизму у людей різних поколінь.

Рішенням Золотоніської міської ради №25-12/VI від 27.02.2013 затверджено “Програму розвитку туризму в м. Золотоноша на 2013-2020 роки”, в рамках якої розроблено туристичний маршрут “Золотонаша історична”. Влітку усі групи школярів пришкільних таборів проходять його, а закінчується він екскурсією у Красногірському монастирі на території Золотоніського району. Відвідати оцей маршрут мають можливість усі гості міста. Починаючи з березня 2013, у кожному номері газети “Златокрай” публікується інформація про історичні події в місті у рубриці “Золотоноша історична”.

У період з 2012 по 2015 рік паспортизовані такі об’єкти туристичної сфери, як ресторани “Весна”, “Зустріч”, готель “Зоря”, Свято-Успенський собор, краєзнавчий музей ім. М. Ф. Пономаренка, парк культури та відпочинку ім. Т. Г. Шевченка. У місті діє два туристичних агентства: “Мережа магазинів “Гарячі путівки” та “Віраж”.

Внутрішній туристичний потік складає 80%, в’їзний – 20%, найвідвідуванішими місцями є краєзнавчий музей ім. М. Ф. Пономаренка, Свято-Успенський собор, шаховий турнір, Всеукраїнський фестиваль чорнобривців. У 2015 році започатковано юнацький пісенний фестиваль патріотичної пісні, на якому теж було багато гостей з різних куточків України.

Завантаженість готельного закладу складає 75%, музею – 90%, вартість проживання у готельному закладі - від 95 до 165 грн. на добу, вартість відвідування музею для дорослого – 3 грн, дитини – від 1 до 2 грн., процентне співвідношення видів транспорту, якими прибувають туристи, складає: 90% - автобуси, 5% – залізниця, 5% - власний транспорт, процентне співвідношення туристів за віком складає: 30% - дорослі, 70% - діти.

У Золотоніському краєзнавчому музеї ім. М. Ф. Пономаренка постійно діє експозиція, присвячена подіям на Сході України, на якій розміщені фото загиблих, автобіографії, дитячі малюнки, вірші, експонати із зони АТО. Ведеться книга, присвячена землякам, які загинули та воюють.

Наприкінці 2014 року у міському Меморіальному парку було відкрито пам’ятний знак Небесній сотні.

3.7 Фінансово-бюджетна сфера

Бюджет м. Золотоноша формується у відповідності з Бюджетним Кодексом України і входить до зведеного бюджету Черкаської області.

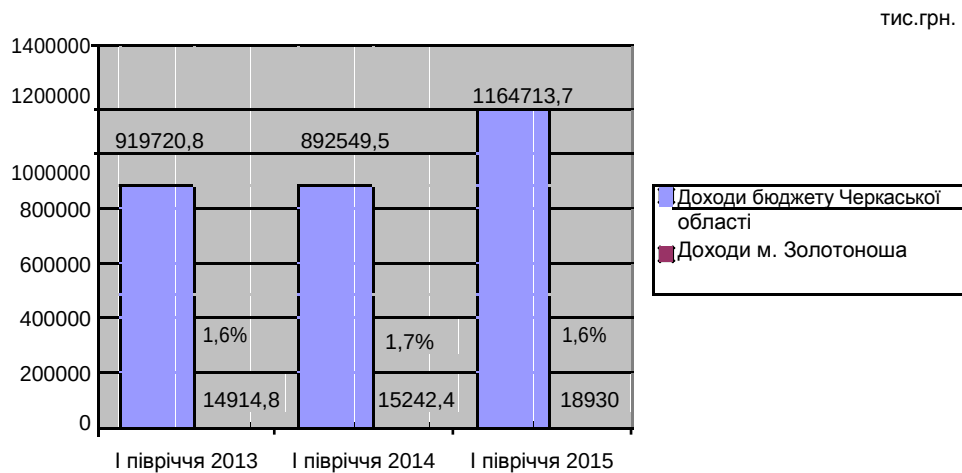

Рис. 4. Динаміка власних доходів загального фонду бюджету м. Золотоноша

Структура власних податкових надходжень за період 2013-2015 рр. залишається практично незмінною, їхню левову частку і далі становить податок на доходи фізичних осіб, який коливається на рівні близько 73%. Другим за величиною джерелом податків є плата за землю, яка складає близько 15%. Вартим уваги є порівняння обсягу податкових надходжень до місцевих бюджетів у розрахунку на одиницю населення по м. Золотоноша з іншими містами обласного значення Черкаської області.

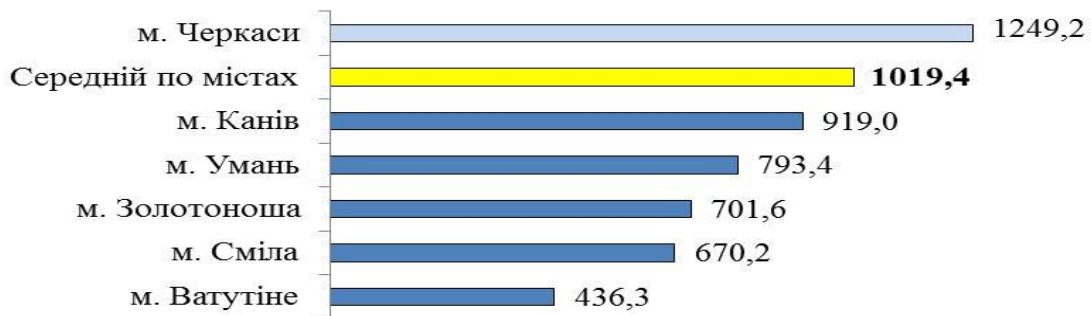

Рис.5. Обсяг податкових надходжень до місцевих бюджетів у розрахунку на одиницю населення за I півріччя 2015 року, грн.

У порівнянні з іншими містами Черкаської області м. Золотоноша (701,6 грн.) виглядає значно краще від своїх сусідів (м. Сміла – 670,2 грн., м. Ватутіне – 436,3 грн.).

м. Золотоноша займає 4 місце із 6 міст обласного значення Черкащини за цим показником.

За рейтинговим показником “темп зростання (зменшення) доходів місцевих бюджетів (без трансфертів) за січень-червень 2015 року до січня-червня 2014 року” найнижче місце посідають міста Золотоноша і Сміла.

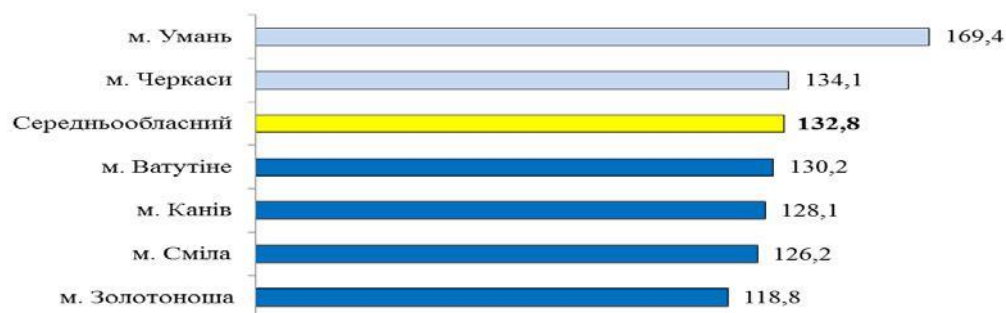

Рис.6 Темп зростання (зменшення) доходів місцевих бюджетів (без трансфертів) за січень-червень 2015 року до січня-червня 2014 року (у співставних умовах)

За рейтинговими показниками щодо рівня виконання доходів загального фонду місцевих бюджетів до річних затверджених завдань станом на 01.07.2015 м. Золотоноша посідає 5 місце.

Рис. 7 Виконання доходів загального фонду місцевих бюджетів за січень-червень 2015 року до річних, затверджених місцевими радами, завдань, %

Деяке уявлення про рівномірність/нерівномірність розподілу бюджетних надходжень серед територій (міст обласного значення та районів) дає їхня порівняльна характеристика.

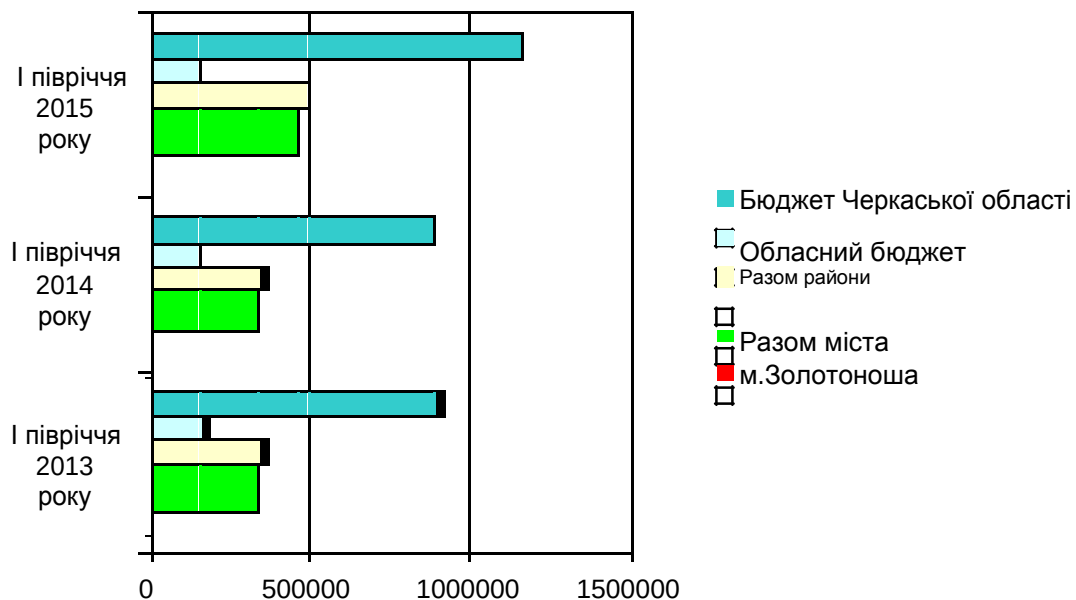

Рис. 8. Розподіл доходів бюджету області серед територій у динаміці, тис. грн.

За 3 останні роки пропорції бюджетного розподілу не змінилися. Власні надходження до бюджетів 6 міст майже на рівні надходжень до бюджетів 20 районів.

Важливою складовою соціально-економічного розвитку відповідної території є надходження до бюджету розвитку. Його роль посилюється, однак на сьогодні є недостатньою, щоб мати реальний вплив на динаміку економічних процесів у регіоні.

За період з 2013 по 2015 рік частка бюджету розвитку у доходах бюджету м. Золотоноша з 14% у 2013 році склала близько 3% у I півріччі 2015-го, в зв'язку із змінами у бюджетному законодавстві.

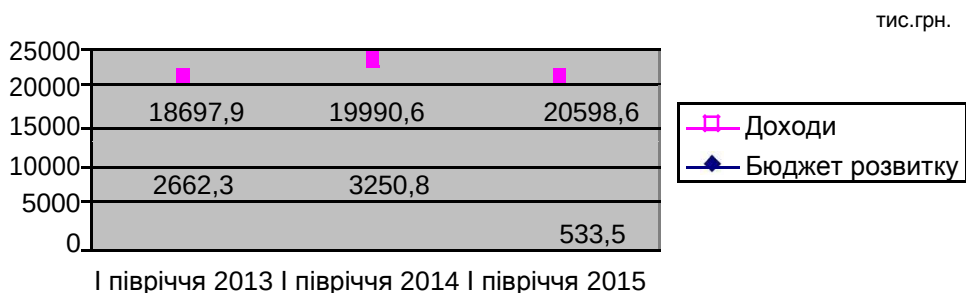

Рис.9 Бюджет розвитку в доходах бюджету м. Золотоноша, тис. грн.

Впродовж аналізованого періоду помітна зміна пропорцій між джерелами наповнення бюджету розвитку. Якщо у 2013-2014 роках суттєвим джерелом був єдиний податок, то у зв'язку із суттєвими змінами до бюджетного законодавства у 2015 році наповняти бюджет розвитку немає за рахунок чого, що поставить під загрозу виконання затверджених видатків. Тож частина фінансування може здійснюватися лише за рахунок передачі коштів із загального до спеціального фонду у період між отриманням заробітної плати та оплати енергоносіїв.

3.8. Екологія

Природна рослинність Золотоніщини зазнала істотних змін внаслідок господарської діяльності людини. З метою збереження біологічного різноманіття у регіоні продовжено роботу з охорони видів рослин та тварин, занесених до Червоної Книги України, та інших міжнародних конвенцій.

Екологічна ситуація в місті протягом останніх років залишається стабільною.

У повітряний басейн міста від 617 стаціонарних джерел забруднення щорічно викидається до 300 тонн забруднюючих речовин, а від автотранспортних засобів – до 1,8 тис. т. У розрахунку на душу населення припадає біля 71,4 кг шкідливих викидів.

Порівняно з 2012 роком, викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел скоротились майже у 4 рази і в 2014 році становлять 1,9 тис. тонн.

Основним джерелом забруднення є ТОВ “Артбудкомфорт”, ВАТ “Золотоніський машинобудівний завод ім. Лепсе”, ДП “Златодар”, ПАТ “Золотоніський маслоробний комбінат”. Їм належить біля 65% від загальних викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря. На ДП “Златодар” знаходиться 138 стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин, з яких 113 обладнано очисним обладнанням. Так, наприклад, у 2012 році із викинутих в повітря 2,5 тонн шкідливих речовин було уловлено 1,250 тонн.

Взагалі, пилогазоочисне обладнання встановлене на 8 промислових підприємствах із 13 – ти. На підприємствах здійснюється відомчий контроль за викидами шкідливих речовин у повітря.

Стан атмосферного повітря в цілому задовільний, але спостерігалися перевищення середньорічних, гранично допустимих концентрацій аміаку і сірковуглецю.

За даними статистичної звітності, об'єми скиду забруднених зворотних вод по місту залишаються сталими (з 1,3 млн.м³ у 2012 році до 1,2 млн.м³ у 2014 році.)

На погіршення якості підґрунтових і поверхневих вод регіону впливає скид недоочищених стічних вод міста із міських очисних споруд у річку Суха Згар, а потім - через річку Золотоношка в річку Дніпро.

За рік у р. Суха Згар скидається до 1,1–1,2 млн. м³ недоочищених стічних вод. Незадовільний стан роботи і на очисних спорудах ПП “Агроспецпроект”. Очисні працюють неефективно, а тому за рік скидається до 100 тис. м³ недоочищених стічних вод, з якими через осушувальний канал у р. Суха Згар надходить до 35 – 40 тонн шкідливих речовин.

Станом на 01.01.2015 у місті накопичено 15,2 тис. тонн відходів I-IV класів небезпеки.

За межами міста знаходиться полігон ТПВ загальною площею 46,81 га., який вичерпав свій ресурс і експлуатується з порушеннями норм екологічної безпеки. Полігон для твердих побутових відходів (ТПВ) експлуатується з 1956 року. Щороку завозиться до 6 – 7 тис. тонн сміття, а з

початку експлуатації обсяг вивезених відходів становить більше 525 тис. тонн. Відбувається переповнення існуючого полігону, відходи складуються на 2–3 м вище чаші котловану, порушується технологічний цикл захоронення ТПВ. У місті розроблений проект реконструкції діючого полігону ТПВ, але за браком коштів він не реалізований.

Для дієвого удосконалення поводження з ТПВ необхідним є, перш за все, впровадження роздільного збирання побутових відходів на рівні населення, будівництво сміттесортувальних та сміттепереробних комплексів з метою повторного використання ресурсоцінних компонентів побутових відходів.

За обсягами утворення промислових відходів домінують токсичні, що містять важкі метали. Переважно - це відходи підприємств хімічної промисловості та машинобудування.

3.9. Позиціонування м. Золотоноша серед інших міст Черкаської області .

Відповідно до позиціонування Золотоноші серед інших міст Черкаської області, при оцінці ситуації в місті враховується порівняння основних показників його розвитку з містами-сусідами, що належать до однієї групи.

Таблиця 1. Порівняльна характеристика м.Золотоноша

Територія	Площа тис,км ²	Чисельність наявного населення тис. осіб	Кількість підприємств основного кола, одиниць	Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) на одну особу, грн..	Обсяг капітальних інвестицій на одну особу, грн..	Прийняття в експлуатацію житла, кв.м.	Роздрібний товарооборот підприємств на одну особу, грн..	Середньо місячна заробітна плата, грн..
Черкаська обл..	20,9	1251,8		27332,0	2399,9	127456	7706,4	2829
м.Черкаси	0,08	285,6	*	52636,5	2972,1	57915	17674,7	3113
м. Ватутіне	0,01	17,7	7	16568,7	996,6	794	2500,0	2113
м.Золотоноша	0,04	29,3	18	53774,2	3376,7	1246	6389,6	2773
м.Канів	0,02	25,3	14	52800,0	742,4	6677	5240,0	2947
м.Сміла	0,04	68,6	15	6982,0	500,3	3447	5170,0	2743
м.Умань	0,04	86,4	25	8596,2	1770,5	18147	15928,8	2569

* Порівняння не доречне.

Висновок:

За підсумками 2014 року м. Золотоноша займає перше місце серед міст обласного підпорядкування за показниками обсягів реалізації промислової продукції на одну особу.

За січень – грудень 2014 року на кожного мешканця міста припало 3376,7 грн. капітальних інвестицій, що відповідає першому місцю серед міст обласного підпорядкування.

Обсяг прийнятого в експлуатацію житла по місту Золотоноша за 2014 рік становить 1246 м² загальної площі, що відповідає 5 місцю серед міст Черкаської області.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та забезпечення стравами та напоями, за 2014 рік становив 187215,2 тис. грн., що у порівнянних цінах на 32,9% більше обсягу 2013 року (по Черкаській області зменшення в цілому на 5,2%). Абсолютний приріст обсягу роздрібного товарообороту підприємств у розрахунку на 1 особу населення міста у 2014 році до січня–грудня 2013 року (у порівнянних цінах) склав 1305,7 грн. і відповідає першому місцю серед міст області.

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатного працівника підприємств, установ та організацій із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб за 2014 р. по місту становила 2773 грн. Це третя позиція серед міст обласного значення Черкаської області.

4. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ ТА СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ МІСТА ЗОЛОТОНОША

SWOT - аналіз міста Золотоноша

SWOT - аналіз життєдіяльності міста Золотоноша проведено на розширеному засіданні робочої групи, з урахуванням стану та тенденцій розвитку регіону, актуальних проблемних питань галузей господарського комплексу та соціальної сфери, висновків до розділів аналітично-описової частини стратегії (*соціально-економічного аналізу розвитку міста за 2009 - 2014 роки*), а також пропозицій, наданих членами робочої групи з розроблення Стратегії розвитку м.Золотоноша до 2020 року.

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ МІСЦЯ
⇒ Географічне розташування міста і його потенціал, як економічного, культурного, освітнього центру; ⇒ Ефективне та прозоре функціонування міської влади; ⇒ Удосконалена система надання адміністративних послуг через Центр надання адміністративних послуг; ⇒ Вирішеність частини інфраструктурних потреб (дорожні мережі, система водопостачання, водовідведення, залізничні шляхи); ⇒ Інтенсивна промислова діяльність; ⇒ Наявність висококваліфікованого персоналу; ⇒ Зростання місцевого патріотизму та суспільної мотивації.	⇒ Відсутність ресурсу на оновлення містобудівної документації; ⇒ Висока енергозатратність на виробництво продукції; ⇒ Зношеність комунальної інфраструктури; ⇒ Високий рівень енергоспоживання і низький - енергоефективності; ⇒ Існуюча схема енергопостачання має обмежені можливості щодо підключення нових енергоємних споживачів, чим підсилено монопольне становище надавача послуг; ⇒ Незадовільний стан очисних споруд міста; ⇒ Перевантаження полігону ТПВ; ⇒ Високий ступінь зношеності матеріально-технічної бази підприємств; ⇒ Брак іноземних інвестицій; ⇒ Висока частка сезонних безробітних; ⇒ Низький рівень матеріально-технічного забезпечення соціальних інституцій (закладів освіти, культури, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту); ⇒ Низька платоспроможність населення; ⇒ Зменшення частки молоді, старіння населення, відтік молоді; ⇒ Недостатня соціальна активність населення.

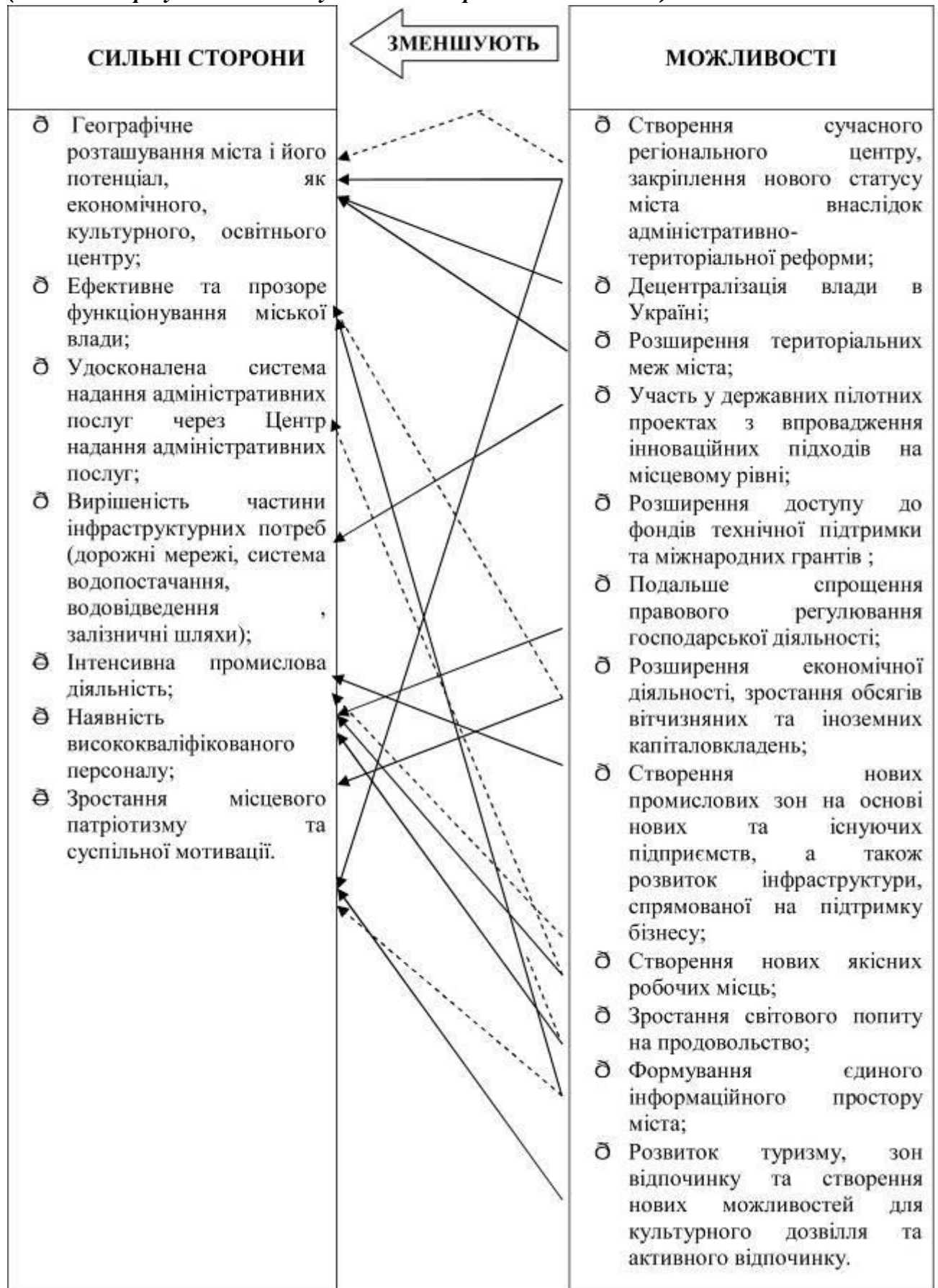
МОЖЛИВОСТІ

ЗАГРОЗИ

⇒ Створення сучасного регіонального центру, закріплення нового статусу міста внаслідок адміністративно-територіальної реформи; ⇒ Децентралізація влади в Україні; ⇒ Розширення територіальних меж міста ⇒ Участь у державних пілотних проектах з впровадження інноваційних підходів на місцевому рівні; ⇒ Розширення доступу до фондів технічної підтримки та міжнародних грантів ; ⇒ Подальше спрощення правового регулювання господарської діяльності; ⇒ Розширення економічної діяльності, зростання обсягів вітчизняних та іноземних капіталовкладень; ⇒ Створення нових промислових зон на основі нових та існуючих підприємств, а також розвиток інфраструктури, спрямованої на підтримку бізнесу; ⇒ Створення нових якісних робочих місць; ⇒ Зростання світового попиту на продовольство; ⇒ Формування єдиного інформаційного простору міста; ⇒ Розвиток туризму, зон відпочинку та створення нових можливостей для культурного дозвілля та активного відпочинку.	⇒ Повільний темп структурних реформ усіх сфер суспільного життя; ⇒ Загальне погіршення соціально-економічної ситуації, протестні акції та кризові явища; ⇒ Військові дії на Сході України; ⇒ Зміна політичного курсу в країні; ⇒ Недоліки нормативно-правової бази формування доходів місцевих бюджетів; ⇒ Високий ступінь централізації влади в Україні; ⇒ Залежність комунальних підприємств і установ міста від бюджетного фінансування; ⇒ Зростання тарифів на комунальні послуги; ⇒ Зростання світових цін на енергоносії; ⇒ Висока вартість позичкових коштів; ⇒ Нестабільний курс національної валюти; ⇒ Відтік молодих спеціалістів через недостатню кількість робочих місць; ⇒ Погіршення здоров'я людей через низький рівень життя, низьку якість охорони здоров'я та недотримання принципів здорового способу життя.

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

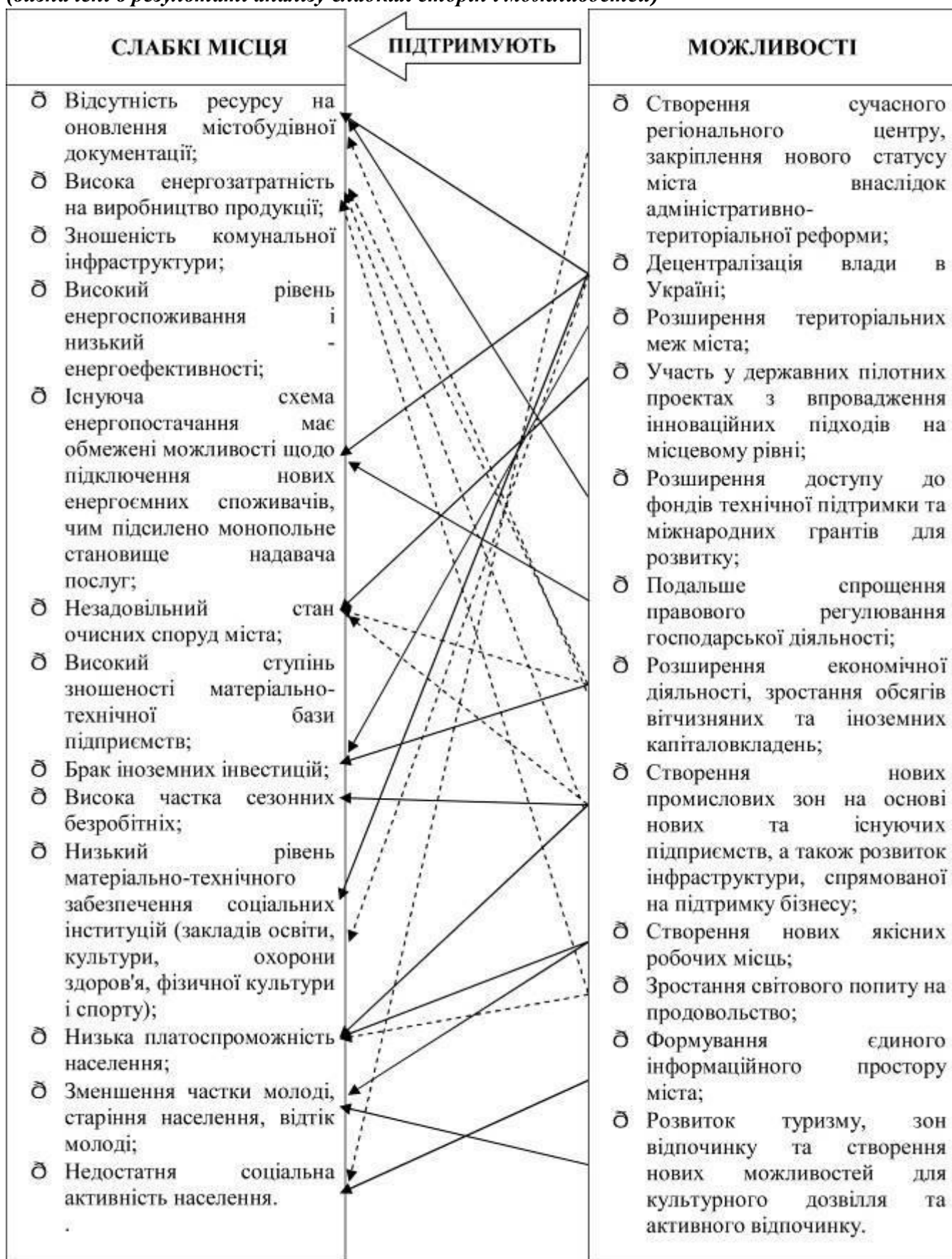
- Наявність потужного промислового комплексу в місті, основу якого складає виробництво продовольчих товарів, є порівняльною перевагою в умовах прогнозованого зростання світового попиту на продовольство у світі, а також активної співпраці з Європейським Союзом (*реалізації договору про зону вільної торгівлі з ЄС*).

- Географічне розташування міста (близькість від столиці країни) та наявність транспортної інфраструктури (автомагістралі та залізничне сполучення), успішне впровадження адміністративно-територіальної реформи в місті та Золотоніському районі нададуть збільшити зони промисловості золотоніської громади, що сприятиме збільшенню робочих місць, отриманню, як від держави так і інших джерел, інвестицій на її розвиток, зупинить відтік молоді, надасть додаткових ресурсів для покращення інфраструктури територіальної одиниці – Золотоніська громада.

- Ефективне та прозоре функціонування міської влади, на основі формування єдиного інформаційного простору міста, призведе до зростання місцевого патріотизму та суспільної мотивації у вирішенні будь-яких питань.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

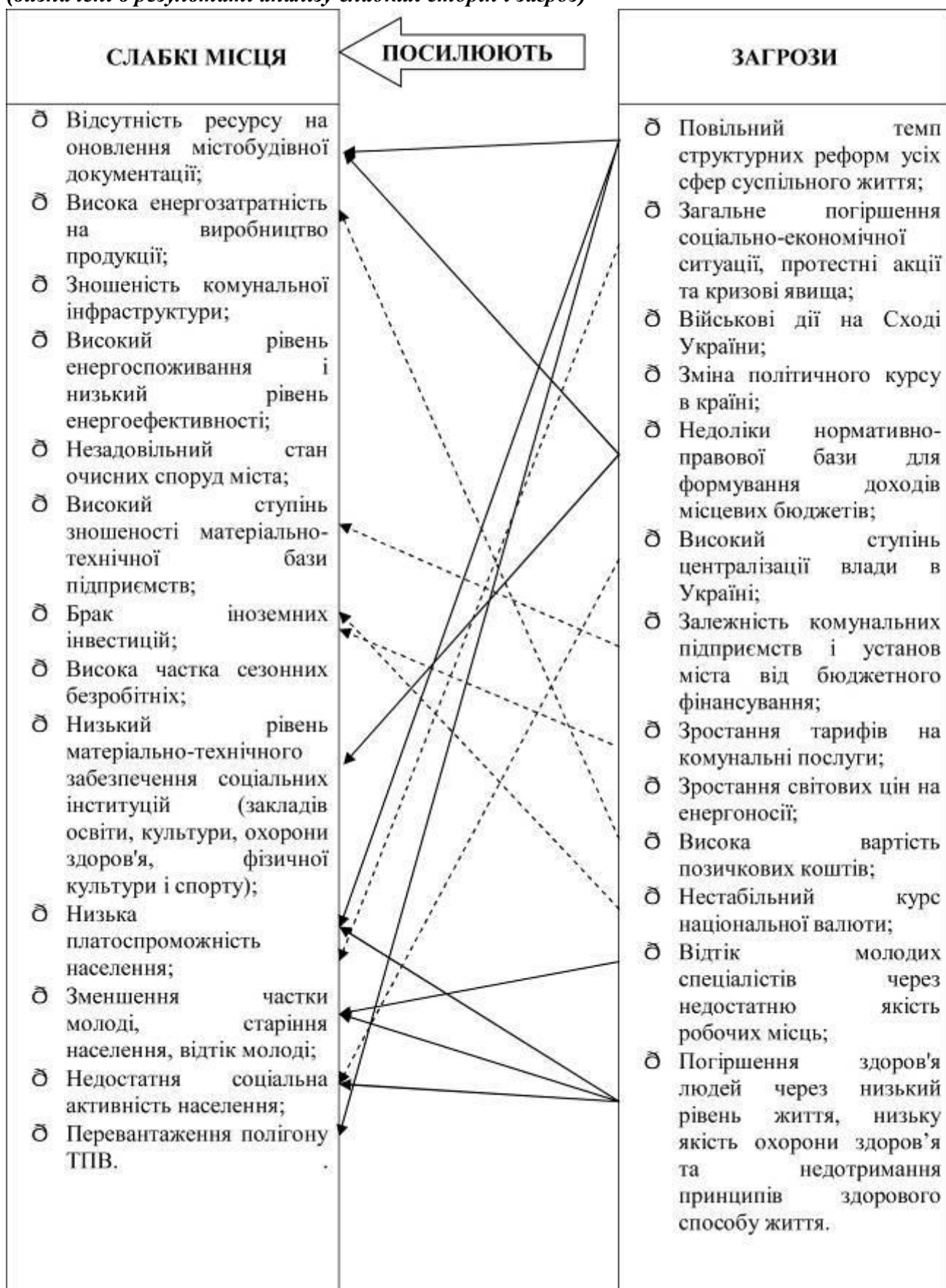
- Вирішення питання щодо розширення промислового комплексу міста, створення нових промислових зон і взагалі його подальший розвиток - можливі після оновлення містобудівної

діяльності міста (або території нової громади). Децентралізація влади та розширені доступи до міжнародної підтримки нададуть можливість сконцентрувати необхідний ресурс на вирішенні даного питання.

- Зростання світового попиту на продовольство - напряду стимулюватиме розвиток промисловості у місті.
- Подальші процеси, направлені на покращення бізнес-клімату, можуть слугувати стимулом для розвитку малого та середнього підприємництва, а відтак і створенню нових робочих місць.
- Пожвавлення інвестиційного середовища та залучення зовнішніх інвестицій в економіку міста сприятиме зменшенню таких слабких його сторін, як технологічна відсталість підприємств, висока енергоємність, відтік прогресивної робочої сили, зменшення рівня як сезонного так і загального безробіття;
- Впровадження альтернативних джерел енергії сприятиме створенню умов для підвищення у місті енергетичної безпеки .
- Процес децентралізації влади прогнозовано призведе до зростання бюджетної самостійності та зможе зменшити такі слабкі сторони, як недостатній розвиток дорожньої, інженерної інфраструктури, матеріально-технічне забезпечення бюджетних установ, стан житлово-комунального господарства міста;
- Створення нових якісних робочих місць, покращення бізнес-клімату у місті, розвиток нових зон відпочинку, культурного дозвілля та спортивних комплексів призведе до зменшення відтоку з міста молоді та кваліфікованих фахівців.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Однією з негативних тенденцій, як в країні так і в кожному місті, може стати погіршення соціально-економічної ситуації в країні за рахунок військових дій на Сході, або зміни політичного

курсу. Крім того, розширення доступу європейських товарів на ринки України створюватиме конкурентну загрозу для місцевого виробника, що також вплине на реалізацію окреслених напрямків розвитку.

- Технологічний рівень та конкурентоспроможність продукції підприємств можуть погіршуватися через довготривалу економічну рецесію та погіршення інвестиційного клімату в Україні. Висока енергоємність підприємств створює додатковий тиск в умовах зростання цін на енергоносії.

- Значною проблемою сучасності є відтік молоді з периферійних територій до більш привабливих та перспективних в контексті економічного зростання та побудови кар'єри – до великих міст або за кордон. Відтак зменшується частка молоді у загальній структурі населення. Спрощення візового режиму з рядом країн, окрім очевидних переваг, може обернутися і негативними наслідками, - саме: підвищенням відсотка емігрантів, зокрема, молодих фахівців, а також «відпливом умів». На рішення молоді від'їжджати впливають загальні негативні соціально-економічні тенденції в країні, а також, в світлі сучасних подій, військові дії на Сході України.

- Існує значний ризик зниження рівня доходів домогосподарств, а відтак - зменшення платоспроможного попиту та ріст соціальної напруги.

- Можливе посилення проблем щодо поводження з відходами, зокрема, відсутність певного ресурсу на реконструкцію діючого полігону ТПВ, локальні екологічні проблеми (у т.ч. підтоплення, деградація земельних ресурсів), погіршення гідрологічного режиму та санітарного стану значної кількості водних об'єктів, зниження ефективності роботи очисних споруд міста тощо.

5. МІСІЯ ТА СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ МІСТА ЗОЛОТОНІША

Соціально-економічний аналіз розвитку міста показує, що, незважаючи на існуючий економічний потенціал міста, який по окремих напрямках переважає у порівнянні з містами Черкаської області, за рядом показників соціальної та економічної сфери, які суттєво впливають на якість життя громадян, ситуація в місті повною мірою не задовольняє золотонісців. Відтак, оскільки головним об'єктом спрямування стратегічних зусиль регіонального розвитку є людина і якість її життя (наближення її до європейського рівня), було ухвалено рішення сформулювати нову стратегічну місію та бачення розвитку міста:

Стратегічна місія:

Золотоноша - місто з розвинутою економікою, високим рівнем життя, екологічно чисте, безпечне, привабливе для інвесторів та молоді.

Стратегічне бачення розвитку:

Золотоноша - – затишне, гостинне, комфортне для життя та дозвілля європейське місто із сильною та активною територіальною громадою, єдністю зусиль якої спрямована на досягнення спільної мети - європейські стандарти життя, як результат економічного процвітання.

Обрані на підставі аналізу стратегічні цілі - спосіб досягнення стратегічного бачення. Їх визначення обумовлено, з одного боку, повноваженнями учасників підготовки і впровадження Стратегії, з іншого боку - наявністю політичної волі та інструментів впливу.

Стратегічне бачення досягатиметься через досягнення стратегічних цілей:

Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3	Стратегічна ціль 4
Економічний розвиток ,спрямований на високий та якісний рівень зайнятості	Формування сильної місцевої громади	Екологічна безпека, збереження довкілля	Комфортне для життя, навчання, дозвілля місто

Обрані стратегічні цілі будуть реалізовані через систему операційних цілей.

Реалізація Стратегії розвитку міста має допомогти перетворити його економіку на більш конкурентоспроможну, за рахунок притоку як прямих іноземних, так і внутрішніх інвестицій у перспективні сектори, стимулюванню розвитку підприємництва, ефективному використанню природних ресурсів, що в кінцевому результаті матиме позитивний вплив на підвищення експортного потенціалу місцевих виробників та освоєння нових ринків збуту продукції.

5.1.СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1 **ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК, СПРЯМОВАНИЙ НА ВИСОКИЙ ТА** **ЯКІСНИЙ РІВЕНЬ ЗАЙНЯТОСТІ**

Покращення рівня життя мешканців будь-якого міста можливе за умови стабільного зростання міської економіки. Тільки економічне зростання призведе до зростання доходів і жителів міста, і міського бюджету. Золотоноша стоїть перед викликом створення нової економічної платформи для свого подальшого розвитку, що вимагає активізації економічної діяльності суб'єктів господарювання. Головним завданням при цьому є подолання проблеми недостатньої кількості сучасних робочих місць із високим рівнем оплати праці.

Міський ринок праці характеризується низькою гнучкістю та значними структурними диспропорціями, пов'язаними з невідповідністю попиту та пропозиції на ринку праці. Значним залишається приховане безробіття. Крім того, спостерігається відтік з міста молодих спеціалістів через нестачу якісних робочих місць. Зважаючи на це, підвищення кваліфікації кадрів та створення нових якісних робочих місць перебуватиме у фокусі уваги влади і громади.

Водночас у Золотоноші, як і в інших українських містах, існує необхідність оновлення технологічної бази та прискорення темпів заміни застарілих технологій та обладнання. Основні засоби багатьох існуючих підприємств є зношеними та технічно застарілими. Такі підприємства повинні почати з процесу модернізації та оновлення своїх потужностей. Ключовий момент у цьому процесі – інвестування, тому місто має розширити залучення приватних, іноземних та вітчизняних інвесторів, які будуть готові інвестувати у наявні підприємства, принесуть власні ноу-хау та нові технології, а також тих, які заснують нові, з якісними робочими місцями.

Стратегічна ціль “Економічний розвиток, спрямований на високий та якісний рівень зайнятості” є базовою стратегічною ціллю, яка повинна забезпечити структурні зміни в реальному секторі економіки, сприяти розвитку інноваційного виробництва, підкріпленого інвестиційним ресурсом, забезпечити передумови для розвитку підприємництва, яке спроможне швидко пристосовуватись до змін в середовищі та в значній мірі компенсувати відсутність робочих місць в інших секторах економіки.

Основними загрозами у економічній сфері є:

- скорочення кількості робочих місць, зменшення кількості малих підприємств та фізичних осіб-підприємців, як через коливання ринку, так і через модернізацію виробництва, а відтак, скорочення бюджетних надходжень;
- в умовах скорочення надходжень зовнішніх та внутрішніх інвестицій – подальше збільшення рівня зносу основних засобів на більшості підприємств;
- зниження конкурентоспроможності продукції місцевих підприємств внаслідок зростання світових цін на енергоносії.

Таким чином, залучення інвестиційного ресурсу, проведення політики стимулювання розвитку малого і середнього бізнесу, сприяння розвитку експортних можливостей разом із підтримкою місцевого виробника на внутрішньому ринку, сприятимуть досягненню стратегічної цілі.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію чотирьох операційних цілей:

Операційна ціль 1	Операційна ціль 2	Операційна ціль 3	Операційна ціль 4
Стимулювання залучення інвестицій	Підвищення енергоефективності	Кваліфікаційні та освідчені кадри	Створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу

Операційна ціль 1: стимулювання залучення інвестицій

Як показує сучасний світовий досвід, інвестиційна діяльність перетворюється в основний інструмент розвитку економіки, впровадження новітніх технологій та передового досвіду. Це, в свою чергу, створює передумови для будівництва нових промислових підприємств, впровадження інноваційних технологічних процесів і випуску нових видів продукції, і, як наслідок, – підвищення загальної конкурентоздатності економіки міста у діючі підприємства з метою розширення асортименту продукції та модернізації основних фондів і процесів виробництва.

У той же час, слід звернути увагу на ряд негативних чинників, що стримують надходження інвестицій у Черкаську область. Насамперед, це нестабільна та недосконала нормативно-правова база, низький рівень захисту інвестицій, обмеженість та висока вартість кредитних ресурсів, корупційні та курсові ризики, відсутність дієвої системи інвестиційного супроводу, обтяжлива податкова система.

Зазначені вище чинники, а також недостатній рівень економічного та інноваційного розвитку у місті, тенденції з загострення загальної конкуренції за інвестиційні ресурси, диктують необхідність підвищувати інвестиційну привабливість, координувати зусилля з інвестиційної промоції Золотоноші, готувати привабливі інвестиційні пропозиції, системний підхід щодо підтримки визначених пріоритетних сфер розвитку міста. Важливе значення мають також розвиток інвестиційної інфраструктури, вдосконалення інформаційного, юридичного та інших аспектів супроводу процесів впровадження інвестиційних проектів, впорядкування містобудівної документації з метою підвищення привабливості реалізації інвестиційних проектів. Місту необхідно провести інвентаризацію його земель, встановити межу міста, що надасть можливість чіткого розподілу функціонування використання та визначення площ вільних від забудови земельних ділянок, приєднати до міста вільні території, які в подальшому можуть бути надані під будівництво нових промислових комплексів.

Очікувані результати:

- підвищення рівня інвестиційної привабливості міста, формування його позитивного іміджу;
- систематизація діяльності із залучення інвестицій, впровадження відповідних програм, заходів з боку місцевих органів влади;
- розвиток інвестиційної інфраструктури ;
- підготовка привабливих інвестиційних проектів;
- встановлення межі міста та проведення інвентаризації земель;
- впровадження інноваційних технологій та технологічних процесів;
- стимулювання розміщення нових підприємств ;
- створення нових робочих місць.

Індикатори

- кількість реалізованих інвестиційних проектів або створених нових підприємств;
- обсяг капітальних інвестицій або динаміка освоєння капітальних інвестицій у порівняльних цінах;
- динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій;

- частка прямих іноземних інвестицій у промисловість та будівництво у загальному обсягу прямих іноземних інвестицій;
- динаміка обсягів прямих іноземних інвестицій на одну особу;
- збільшення кількості країн-інвесторів.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.1.1. Створення позитивного інвестиційного іміджу міста	1.Промоція інвестиційного потенціалу міста (удосконалити зміст інвестиційного паспорту міста, надати як можна більше інформації про його існування у Засоби Масової Інформації, участь у міжнародних виставках, форумах, поширення позитивних прикладів реалізації проектів); підготовка промо–матеріалів; підвищення фахового рівня працівників управлінь. 2.Реалізація елементів інформаційно–аналітичного супроводу для спрощення переорієнтації підприємств міста на нові ринки збуту. 3.Участь підприємств в інвестиційних форумах, як на рівні області так і держави.
1.1.2. Підготовка інвестиційних проектів	1.Інвентаризація вільних територій міста з промисловою інфраструктурою для подальшої інвестиційної промоції. 2.Дослідження потенційно можливих бізнес–ніш із заміщення імпорту. 3.Підготовка нових інвестиційних пропозицій. 4.Підготовка земельних ділянок типу “Грінфілд” та об’єктів типу “Браунфілд”. 5. Підтримка інституцій для сприяння інвестуванню.
1.1.3. Створення системи інвестиційного супроводу	1.Розробка карти інвестиційного супроводу інвесторів виконавчим комітетом Золотоніської міської ради. 2.Підвищення кваліфікаційного рівня відповідальних працівників органів виконавчої влади щодо співпраці з потенційними інвесторами.
1.1.4. Розвиток логістично – транспортного потенціалу	1.Вивчення товарно–транспортних потоків. 2.Створення логістичного центру міста. 3.Будівництво, реконструкція, капітальний та поточний ремонт автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури.
1.1.5. Розробка містобудівної документації	1.Розробка генерального плану міста, плану зонування, а також детального плану територій. 2.Розроблення схем планування міста та схем його забудови відповідно до сучасних вітчизняних та світових вимог, у т.ч. галузі екології та охорони довкілля. 3. Проведення повної інвентаризації земель міста. 4. Встановлення меж міста. 5.Створення та функціонування у місті містобудівного кадастру.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій протягом останніх років залишаються власні кошти підприємств та кошти населення.

Сьогодні місто має вільні зони промислової інфраструктури, а саме:

- по вул.Обухова – дві земельні ділянки площами 8,0 га, 10,0 га та земельну ділянку площею 3,5 га для використання під розміщення складських приміщень;

- по вул.Жашківська орієнтовною площею 5,0 га, яка може стати майданчиком для створення нових виробництв з технічним та технологічним оновленням виробничих циклів.

Операційна ціль 2: підвищення енергоефективності

В сучасних умовах питання енергоефективності набуває все більшого значення. Скорочення витрат на енергію призводить до економії коштів, сприяє зміцненню конкурентоспроможності регіону та підвищує економічну безпеку країни. Підвищення енергоефективності дозволяє долати тиск, який чинить залежність від енергоресурсів, вирішувати питання надійності енергопостачання. Для власників підприємств енергоефективність є ключем до конкурентоспроможності та виходу на нові ринки збуту.

У зв'язку з обмеженням постачання природного газу з Російської Федерації дуже гостро постає питання енергозбереження. На цьому підґрунті виникають загрози, які мають негативний вплив на економіку як країни, так і міста зокрема. Підвищуються тарифи Підприємствами житлово-комунального господарства підвищуються тарифи, що у тому числі, веде до збільшення видатків місцевих бюджетів на утримання установ бюджетної та соціальної сфери.

В цих умовах виникає необхідність проведення заходів у сфері підвищення енергоефективності Черкаської області, зокрема і в місті Золотоноша, насамперед, створення необхідних умов для розвитку підприємств житлово-комунального господарства, які використовують енергоефективні технології, демонополізації ринку енергоресурсів і послуг, модернізації існуючих потужностей та впровадження новітніх технологій із застосуванням альтернативної енергетики, запровадження на законодавчому рівні механізму стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів.

Очікувані результати:

- зменшення енергетичної залежності;
- зниження споживання природного газу у господарському комплексі міста;
- зниження енергоємності промислової продукції;
- скорочення обсягів енергоспоживання у бюджетних установах;
- підвищення якості надання житлово-комунальних послуг та стримання росту тарифів на них;
- використання інноваційних технологій у сфері енергозбереження;
- зменшення шкідливих викидів в атмосферу.

Індикатори:

- кількість реалізованих енергоефективних проектів;
- кількість закладів бюджетної сфери, на яких проведена процедура санації їх приміщень;
- кількість котелень, які працюють на альтернативному виді палива;
- обсяг заміщеного природного газу за рахунок впровадження енергоефективних проектів та заходів у бюджетній і житлово-комунальній сферах;
- відсоток втрат теплової енергії в магістральних мережах після їх оптимізації;
- частка бюджетних закладів, які опалюються альтернативними до природного газу видами палива;
- обсяг електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.2.1. Створення умов для розвитку альтернативної енергетики	- Забезпечення доступу до технологій використання альтернативних джерел енергії. - Створення банку даних земель, у тому числі придатних для розміщення об'єктів альтернативної енергетики за її видами. - Проведення інформаційних кампаній серед

	населення про доцільність та економічну ефективність застосування альтернативних видів палива. - Встановлення систем опалення та підігріву води в закладах бюджетної сфери, які працюють на відновлювальних джерелах енергії та альтернативних видах палива. - впровадження переробки твердих побутових відходів для вторинного використання.
1.2.2. Впровадження заходів з енергозбереження	- Застосування енергоефективних технологій на комунальних підприємствах та в бюджетних установах міста у т.ч. – переведення котлів опалення на альтернативні види палива (солома, тирса, пілети тощо), використання електричного теплоакumuляційного обігріву, проведення санації (термомодернізації) будівель та інші заходи.

Оперативна ціль 3: кваліфікаційні та освідчені кадри

В інноваційній економіці, так званій економіці знань, кваліфікація кадрів є найбільшим конкурентним ресурсом та перевагою. З метою створення високопродуктивної економіки міста необхідно сформувати ефективний, затребуваний на ринку праці та добре оплачуваний кадровий ресурс. Завдання підготовки достатньої кількості кваліфікованих, якісних кадрів може бути вирішеним тільки завдяки скоординованим зусиллям міської влади, навчальних закладів і бізнесу. Така співпраця сприятиме також розширенню можливостей працевлаштування та побудови кар'єри на території Золотоноші.

Скориставшись ширшими можливостями знайти своє місце на ринку праці, мешканці міста зможуть отримати також кращий доступ до сучасної освіти та якісних медичних послуг, культурної інфраструктури та інфраструктури дозвілля, покращення житлових умов. Тим самим відчути на собі результати успішного економічного розвитку міста. Тому рівний та справедливий доступ до ринку праці має вирішальне значення для забезпечення економічно, соціально та екологічно сталого зростання.

Очікувані результати:

- зменшення кількості зареєстрованого безробіття;
- розроблення програм, спрямованих на збереження та залучення кваліфікованих кадрів;
- розроблення програм у галузі освіти щодо співпраці з професійно-технічними та вищими закладами міста у підготовці робочих кадрів, найбільш затребуваних в економіці міста.

Індикатори:

- рівень безробіття у місті;
- кількість організованих ярмарок робочих місць;
- кількість створених тренінгових модулів;
- кількість учасників, які пройшли навчання у тренінгових модулях;
- кількість випускників навчальних закладів, які пройшли навчання в місцевих вузах та залишилися працювати на території міста.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.3.1. Розширення зв'язків між освітою та економікою.	1. Розвиток зв'язків із закладами, які надають середню професійну та вищу освіту, з одного боку, та міськими

	підприємствами і бізнесом, з іншого, щоб розвивати та просувати освітні програми, які відповідатимуть потребам економіки міста.
1.3.2. Забезпечення зв'язку між безробітними та бізнесом	2. Організація ярмарок вакансій, презентації підприємств для ознайомлення незайнятих громадян з потенційними роботодавцями.
1.3.3. Тренінгові модулі.	3. Сприяти реалізації спеціалізованих тренінгових програм з різних дисциплін з метою задоволення кадрових потреб місцевих роботодавців.
1.3.4. Збереження та залучення кваліфікованих кадрів	4. Розробити спільно з роботодавцями спеціальні програми, задля збереження місцевих висококваліфікованих кадрів та залучення висококваліфікованих фахівців з інших міст (регіонів). Слід заохочувати працевлаштування висококваліфікованих кадрів на міських підприємствах, щоб скоротити їх відтік за межі міста.

Оперативна ціль 4: створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу

Одним із основних факторів економічного зростання є стан розвитку малого і середнього бізнесу, як індикатор рівня господарської активності жителів міста, з одного боку, та оцінкою підприємницького клімату в місті – з іншого.

Малий та середній бізнес формує конкурентне середовище, створює робочі місця, забезпечує зайнятість та самозайнятість населення, підтримує розвиток місцевих господарств і ринків, забезпечує податкові надходження до місцевого бюджету тощо.

Частка малих підприємств у загальній кількості суб'єктів господарювання зі статусом юридичної особи міста на початок 2015 року становила 20,2%. Разом з тим, обсяг реалізованої продукції (*товарів, послуг*) малими підприємствами становив 21,1% від загального обсягу реалізованої продукції. Спостерігається нерівномірність розподілу суб'єктів МСБ за видами економічної діяльності, зокрема, переважає оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів. Продукція значної частини суб'єктів підприємницької діяльності не сертифікована або не відповідає вимогам європейських стандартів.

У місті відсутні такі важливі об'єкти інфраструктури підтримки підприємництва, як інвестиційні та лізингові компанії, бізнес-інкубатори, бізнес-центри, тощо. Суб'єкти МСБ мають дуже обмежений доступ до фінансових ресурсів, потрібних для ведення бізнесу. Фінансові механізми, які пропонуються комерційними банками, без якісної застави і на вигідних умовах виплати кредиту в більшості своїй недосяжні.

Для досягнення поставленої операційної цілі у місті передбачається подальше забезпечення реалізації державної політики у сфері розвитку малого та середнього підприємництва, а саме: - надання якісних, своєчасних адміністративних послуг, забезпечення дотримання державної регуляторної політики, розвиток інфраструктури підтримки підприємництва, сприяння виходу місцевих товаровиробників на зовнішні ринки, підготовки кадрів та подальший інформаційно-консультативний супровід.

Очікувані результати:

- збільшення кількості підприємств МСБ у сфері виробництва;
- збільшення кількості суб'єктів МСБ, які впроваджують інноваційні розробки, енерго та ресурсозберігаючі, екологічно чисті технології;
- налагодження зв'язків між великими промисловими підприємствами та МСБ;

- підвищення ефективності діючих об'єктів інфраструктури для підтримки підприємництва;
- спрощення дозвільних процедур для суб'єктів малого і середнього підприємництва;
- підвищення ефективності фондів підтримки МСБ;
- збільшення частки експортної продукції, виробленої в секторі МСБ;
- збільшення кількості суб'єктів МСБ, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність;
- підвищення якості продукції, виробленої в секторі МСБ;
- збільшення кількості найманих працівників на підприємствах МСБ та ФОП;
- збільшення надходжень до місцевих бюджетів від діяльності суб'єктів МСБ;
- підвищення ефективності надання інформаційно-консультаційних послуг з питань започаткування та ведення підприємницької діяльності незайнятому населенню;

Індикатори:

- динаміка кількості підприємств МСБ на 10 тис. населення;
- частка малих і середніх підприємств у обсягах реалізованої продукції (*товарів, послуг*);
- чисельність зайнятих в секторі МСБ (*включаючи фізичних осіб-підприємців*);
- кількість підприємств МСБ, сертифікованих за стандартами ISO;
- динаміка надходжень до зведеного бюджету від суб'єктів малого бізнесу;
- обсяги експорту;
- кількість діючих об'єктів інфраструктури для підтримки підприємництва.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
1.4.1.Розвиток інфраструктури для підтримки підприємництва	1.Створення бізнес-інкубаторів, бізнес-центрів. 2.Створення інформаційно-консультаційних центрів підтримки малого та середнього бізнесу. 3.Покращення регуляторного середовища. 4.Підвищення ефективності роботи ЦНАПів. 5.Проведення навчань, консультування МСБ. 6.Поглиблення співпраці служби зайнятості та підприємців з освітніми закладами міста щодо розширення переліку спеціальностей, затребуваних у сфері підприємництва. 7.Підвищення ефективності фінансової підтримки суб'єктів підприємницької діяльності, у тому числі, з Регіонального фонду підтримки підприємництва по Черкаській області. 8.Інформування підприємців через ЗМІ та мережу Інтернет щодо змін у законодавстві України та інноваційних технологій, що можуть бути застосовані в економіці міста.
1.4.2. Сприяння місцевим виробникам в експорті продукції	1.Проведення тренінгів для МСБ з практичної реалізації систем управління якістю. 2. Сприяння впровадженню на підприємствах сучасних систем управління якістю (особливо, системи безпечності харчових продуктів НАССР). 3. Розвиток інноваційних форм підприємництва.
1.4.3.Інформаційна підтримка місцевого виробника та сприяння створенню місцевих брендів	1.Організація та участь у форумах, семінарах, конференціях, виставках, ярмарках із залученням суб'єктів малого та середнього підприємництва. 2. Проведення конкурсів на кращий місцевий бренд та інноваційні розробки серед підприємців. 3. Візуалізація товарів місцевого виробника.

5.2 СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2

ФОРМУВАННЯ СИЛЬНОЇ МІСЦЕВОЇ ГРОМАДИ

Суб'єктом усіх перетворень міста є територіальна громада. Тільки сильна місцева громада, здійснюючи міське самоврядування як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування, може втілити в життя бачення майбутнього Золотоноші.

У Європейській хартії місцевого самоврядування, яка прийнята у 1985 р., визначені фундаментальні принципи місцевого самоврядування. Згідно з Хартією, органи місцевого самоврядування є “однією з головних підвалин будь-якого демократичного режиму”, а його охорона і посилення – важливим внеском у розбудову суспільства на принципах демократії, участі та децентралізації влади. Цей документ передбачає право громадян на участь в управлінні державними справами і те, що це право найбільш безпосередньо може здійснюватися саме на місцевому рівні. Вона також визначає інші принципи, зокрема, законодавчу гарантію права громадян на участь і фінансову автономію місцевого самоврядування.

Для України і всіх українських місцевих громад перспектива членства у Раді Європи висуває нові завдання: привести власне законодавство про міське самоврядування і локальні акти місцевого самоврядування у відповідність до європейських норм (здійснивши реформу місцевого самоврядування і адміністративно-територіальну реформу), підвищити потенціал місцевих органів влади і покращити якість надання адміністративних та соціальних послуг.

Як місцева громада, що будує сильну спільноту, Золотоноша повинна надавати пріоритетного значення цим процесам. Розвиток міської громади передбачає формування ефективних органів місцевого самоврядування, забезпечення участі у розбудові міста усіх зацікавлених сторін та спільне бачення владою і громадою його майбутнього. Спільна, відкрита робота повинна здолати одне із слабких місць визначених Стратегією – низька соціальна активність населення.

Наша мета полягає у формуванні сильної та активної громади, яка прагне задовольнити потреби всіх містян і гарантує сталий економічний та соціальний розвиток міста.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію трьох операційних цілей:

Оперативна ціль 1	Оперативна ціль 2	Оперативна ціль 3
Золотоноша, як місто з розвинутим громадянським суспільством	Підвищення громадської активності мешканців	Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на громадян

Операційна ціль 1: Золотоноша, як місто з розвинутим громадянським суспільством

Забезпечити більш якісне виконання своїх повноважень та функцій в інтересах місцевих громад та із широким залученням мешканців міста – головна вимога до будь-якого органу місцевого самоврядування. І питання не тільки у підвищенні рівня відповідальності місцевої влади. Перш за все, органи місцевого самоврядування повинні досягти значно більшої прозорості при здійсненні своїх повноважень, пов'язаних із задоволенням потреб мешканців міста. З іншого боку, мова йде про те, щоб забезпечити право мешканців міста брати участь у громадському житті і добиватися більшої ефективності виконання владою своїх обов'язків.

Виходячи з цього, Золотоноша повинна сприяти встановленню максимально прозорих та довірливих стосунків “влада – громада” та залученню до активної участі членів територіальної громади у місцевому розвитку.

У цьому процесі ключову роль відіграють інституції громадянського суспільства¹, зокрема громадські організації, сприяючи узгодженню громадських і політичних процесів, вибудові структурованого цивілізованого діалогу між міською владою і громадою. Для Золотоноші також є дуже важливим розвивати більш глибоку співпрацю міської влади з тими інституціями громадянського суспільства, які підтверджують власною діяльністю свій потенціал та досвід успішної роботи. Їх співучасть здатна підвищити ефективність вирішення значної кількості місцевих проблем та завдань.

Очікувані результати:

- підвищення громадської активності;
- створення дієвих органів самоорганізації населення в більшості мікрорайонів міста;
- зацікавленість та контроль громади у вирішенні владою своїх та делегованих повноважень.

Індикатори:

- кількість та якість створених громадських об'єднань;
- кількість ІГС, включених у різні проекти, які реалізуються спільно з міською владою;
- кількість успішних проектів, реалізованих у місті за ініціативи громадських організацій та мешканців;
- кількість проведених зустрічей з ІГС;
- кількість проведених зустрічей влади з громадою міста (загальні, по кварталах та мікрорайонах міста).

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
2.1.1.Встановлення прозорих стосунків “влада-громада” на всіх етапах життєдіяльності міста	1.Впровадження різних форм взаємодії та структурованого суспільного діалогу міської влади з інституціями громадянського суспільства (ІГС) для розвитку політичного і соціального діалогу. 2.Створення і закріплення процедур консультацій з ІГС у життєво важливих для територіальної громади питаннях. 3.Організація зустрічей (круглий стіл) з представниками ІГС для того, щоб переглянути ефективність консультацій з громадськістю і обговорити шляхи поліпшення цього процесу.
2.1.2.Стимулювання розвитку ІГС	1.Залучення інституцій громадянського суспільства до вирішення загальноміських проблем, чим стимулювати ІГС до розвитку, вирішення більш масштабних проблем та напрямків розвитку міста, ніж тих, що зазначені в статутній діяльності ІГС. 2.Допомога міської влади впровадженню стандартів якісного виконання ІГС своїх функцій.
2.1.3.Розвиток міської ідентичності.	1.Розвивати і закріплювати механізми широкого залучення членів територіальної громади для

¹ ІГС, як і громадські організації, – непрофесійні та професійні об'єднання, профспілки, кооперативи, групи захисту прав споживачів, прав людини, жіночі асоціації, молодіжні клуби, незалежні радіо, телебачення, друковані та електронні медіа, мікротериторіальні об'єднання чи спільноти, релігійні групи, науково-дослідницькі інститути, наприклад, «мозкові центри», національні спільноти тощо.

	здійснення функцій місцевого самоврядування, в тому числі через різні форми демократії участі. Активна участь мешканців міста в реалізації різноманітних проектів та ініціатив сприятиме розвитку міської ідентичності, усвідомленню мешканцями міста активними членами громади, яка прагне досягнути спільного процвітання, застосовуючи кращі практики місцевого самоврядування.
--	--

Операційна ціль 2: Підвищення громадської активності мешканців

Важливим завданням для досягнення операційної цілі буде реалізація комплексу проектів, пов'язаних з впровадженням практики розвитку соціальної активності громад, організації їх співпраці, створення умов для більш якісного та ефективного використання ресурсів через реалізацію спільних проектів органів місцевого самоврядування. Найбільш прийнятним способом організації такої співпраці може бути конкурсний підхід на основі функціонального об'єднання територіальних громад без створення на першому етапі нових юридичних осіб. Реалізація даної цілі розпочата у 2015 році шляхом впровадження відкритого конкурсу «Золотоноша – власними руками». Міська рада започаткувала новий підхід до формування бюджету розвитку Золотоноші, до якого, у першу чергу, будуть внесені проекти, сформовані мешканцями міста, на ремонт, реконструкцію, будівництво та інші роботи з благоустрою дворових заїздів, вулиць і провулків, що є складовою житлово-комунального напрямку. Стосуватиметься вона і реалізації заходів щодо формування поведінки дбайливого ставлення до навколишнього природного середовища та створення умов, які сприяють чистоті й красі нашого міста (ремонт, будівництво дитячих і спортивних майданчиків в місцях загального користування; благоустрій парків, скверів; ремонт пам'ятників; ліквідація стихійних звалищ, освітлення місць загального користування, ремонт тротуарів та доріг міста, облаштування лежачих поліцейських і т.п.).

Інший шлях реалізації даної цілі: проведення в місті міських суботників, толок, ярмарок, фестивалів, загальноміських змагань та ін. з залученням громадськості до організації, підготовки та проведення заходів.

Очікувані результати:

- Підвищення соціальної активності громади.
- Дбайливе ставлення до продуктів, створених власними руками.
- Створення дієвих органів самоорганізації населення в усіх мікрорайонах міста.
- Покращення благоустрою міста.
- Можливість використання бюджету розвитку міста на більшу кількість об'єктів та тільки за потреби громади.

Індикатори:

- Кількість (обсяг фінансування) конкурсів за програмами підтримки територіальних громад.
- Кількість ОСН.
- Кількість проектів розвитку за участю громад.
- Обсяг залучених коштів у реалізацію проектів розвитку за участю громад.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
2.2.1. Покращення умов для самореалізації громади	1.Проведення зустрічей, круглих столів для окреслення кола нагальних проблем у місті. 2.Стимулювання розвитку громадської активності. 3.Впровадження заходів з розвитку лідерських та

	комунікативних навичок лідерів громадських об'єднань.
2.2.2. Мобілізація мешканців до вирішення місцевих проблем	1.Активізація громади та покращення благоустрою міста шляхом самоорганізації мешканців та проведення толок. 2.Проведення конкурсів для підтримки соціальних проектів територіальних громад.

Оперативна ціль 3: Розвиток адміністративних та соціальних послуг, орієнтованих на громадян

Громада стає більш вимогливою щодо підвищення якості надання різних адміністративних та соціальних послуг органами місцевого самоврядування. Від модернізації управління у цій сфері у великій мірі залежить якість життя громадян у межах місцевої громади в цілому. Тому необхідно продовжити вдосконалення системи надання адміністративних та соціальних послуг, приділяючи головну увагу потребам людей і громади. Це серед іншого вимагає подальшої зміни установок посадовців.

Золотоноша повинна знайти нові підходи до того, як наблизити надання адміністративних та соціальних послуг до вимог мешканців та посилити здатність громади контролювати їх якість. Міська влада повинна прагнути до більш глибокого розуміння очікувань та вимог жителів міста, щоб на основі цього формувати довгострокове бачення потреб громади. Одним з ефективних механізмів досягнення цього має бути подальший розвиток каналів зворотного зв'язку.

Очікувані результати:

- через діалог та задоволення потреб більша довіра громади;
- поліпшення розуміння потреб мешканців міста;
- спрощення процедур отримання і надання послуг у різних сферах.

Індикатори:

- рівень задоволеності городян якістю надання адміністративних та соціальних послуг;
- кількість закладів та установ, в яких впроваджено нові підходи до надання послуг.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
3.1.1.Поліпшення розуміння потреб мешканців міста	1.Вдосконалення системи надання адміністративних та соціальних послуг.
3.1.2.Спрощення процедур отримання і надання послуг у різних сферах	2.Впровадження нових підходів до надання послуг там, де це тільки можливо та прийнятно. Принципові підходи, запроваджені у Центрі надання адміністративних послуг “Єдине вікно”, “Єдиний офіс” повинні поширюватись на інші сфери життєдіяльності міста.

5.3. СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3: ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ

Екологічна безпека міста розглядається як стан навколишнього середовища, коли гарантується запобігання погіршенню екологічної ситуації та здоров'я людини. Це досягається сукупністю процесів і заходів щодо створення сприятливих умов для відтворення природних ресурсів, життя та здоров'я людей, як одна з категорій сталого (*збалансованого*) розвитку.

Соціально-економічний розвиток міста тісно і нерозривно пов'язаний зі станом довкілля, наявністю екологічних проблем та ризиків у регіоні. Оцінка стану довкілля міста свідчить, що компоненти екосистеми зазнають негативного антропогенного впливу, а серед екологічних проблем, які потребують вирішення, найважливішими є утворення та накопичення великих обсягів промислових та побутових відходів, високий рівень забруднення водного басейну та атмосферного повітря у м. Золотоноша, незадовільний стан систем якісного водопостачання та водовідведення, висока енергоємність виробництв, недостатня кількість природоохоронних територій різного рівня заповідання, зменшення видового розмаїття рослин і тварин.

Забезпечення збалансованого природокористування, екологізація господарської діяльності, досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища є основою екологічної безпеки і може досягатися через реалізацію наступних операційних цілей:

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію трьох операційних цілей:

Оперативна ціль 1	Оперативна ціль 2	Оперативна ціль 3
Створення умов для поліпшення стану довкілля	Покращення управління відходами	Покращення стану водних об'єктів

Реалізація стратегічної цілі 4 у середньостроковій перспективі приведе до таких результатів:

- зменшення обсягів захоронення побутових відходів та навантаження на полігон ТПВ, в результаті 100% сортування сміття;
- покращення стану річок Золотоношка та Суха Згар;
- покращення якості питної води;
- зменшення забруднення атмосферного повітря;
- забезпечення функціонування системи моніторингу довкілля на місцевому рівні;
- покращення стану земельних ресурсів;
- підвищення рівня обізнаності населення про стан навколишнього природного середовища міста;
- підвищення рівня екологічної культури населення.

Оперативна ціль 1: Створення умов для поліпшення стану довкілля

Однією з найактуальніших проблем сучасності є взаємодія людини з природою. Важливим аспектом у вирішенні проблеми збереження природних ресурсів є освіта людей в області навколишнього середовища, екологічне виховання всього населення, а особливо підростаючого покоління. Екологічна проблема виростає в проблему перетворення стихійного впливу людей на природу, в свідому, цілеспрямовану, планомірно розвиваючу взаємодію з нею. Така взаємодія може бути здійснена при наявності в кожній людині достатнього рівня екологічної культури, екологічної свідомості, формування яких починається з раннього дитинства і продовжується все життя.

Розвиток промисловості, залучення до господарського обороту все більшої кількості природних ресурсів, що використовуються нераціонально і неефективно, підвищують рівень антропогенного навантаження на навколишнє природне середовище міста і є основною причиною екологічних проблем.

Незадовільна екологічна ситуація в межах міста потребує нагального вирішення проблем, найголовніша з яких - завершення реконструкції очисних споруд міста. Серед заходів щодо поліпшення стану довкілля, чинне місце займає розвиток загальної свідомості населення щодо збереження та догляду за навколишнім середовищем. Особливий акцент повинен робитися на формуванні екологічної культури дітей та молоді. Також, важливим аспектом при створенні умов для поліпшення стану довкілля є вдосконалення системи його моніторингу на місцевому рівні.

Протягом попередніх років у місті значно збільшені площі під клумби, з'явилися трояндові алеї, узбіччя центральної вулиці Шевченка прикрашають клумби чорнобривців. Два роки вже успішно реалізується міський проект «Перетворимо край на березовий гай», в рамках якого восени і весною висаджуються сотні кущів і дерев. За ініціати́ви громади міста, в цьому році буде розпочатий проект «Родинне дерево», тобто бажаючі золотонісці саджатимуть їх всією сім'єю, і біля кожного дерева буде табличка з інформацією про те, хто ними опікується.

Очікувані результати:

- підвищення рівня екологічної культури та обізнаності населення, формування екологічного мислення у сфері ощадливого споживання природних ресурсів, енерговикористання та поводження з відходами;
- впровадження екологічної освіти для формування нової системи ціннісних орієнтирів та моделей поведінки підростаючого покоління та суспільства загалом;
- екологізація виробництв шляхом формування екологічної свідомості керівників промислових підприємств;
- збільшення кількості об'єктів інфраструктури для підтримки екологічної поведінки населення;
- ефективне функціонування системи моніторингу довкілля на місцевому рівні;
- реалізація міських проєктів «Перетворимо край на березовий гай» та «Родинне дерево».

Індикатори:

- кількість просвітницьких заходів, телевізійних передач та публікацій у засобах масової інформації з питань охорони навколишнього природного середовища та стану довкілля;
- реконструкція, створення локальних очисних споруд на кожному підприємстві міста;
- кількість годин в навчальних закладах міста, присвячених проблемам стану довкілля та їх вирішенню;
- кількість конкурсів на тематику екологічних проблем;
- кількість площ у місті під клумби та кількість висаджених дерев та кущів.

Завдання	Можливі сфери реалізації проєктів та програм
4.1.1. Підвищення рівня екологічної культури	1.Виховання відповідного рівня екологічної культури в молоді шляхом проведення екологічних акцій “Молодь за чисте довкілля”, “Разом зробимо місто чистим”, “День без авто”, “Врятуй річку Золотоношу” та ін. 2.Вплив на екологічну свідомість громади міста, шляхом висвітлення негативних явищ таких як паління сміття, забруднення лісопосадок, околиць та вулиць міста.
4.1.2.Впровадження екологічної освіти	1.Впровадження освіти з питань навколишнього середовища в межах формальної і неформальної освіти:

	- формальна освіта охоплює вихованців дошкільних закладів, учнів загальноосвітніх шкіл усіх типів, студентів середніх спеціальних і вищих навчальних закладів - неформальна освіта – це проведення екологічних фестивалів до Всесвітнього Дня Землі, конкурсів екологічного плакату, літературного твору. Власна праця по догляду за рослинами і тваринами, охорона природних об'єктів, водойм, парків, квітників, скверів, проведення Днів лісу, Днів птахів.
4.1.3.Екологізація виробництва	1.Зустрічі виробників з метою поширення досягнень в сфері: - екологічний моніторинг та методики оцінки забруднення навколишнього природного середовища; - системи очищення промислових викидів у повітря; - поводження з твердими промисловими відходами та їх утилізація (технології, техніка та обладнання); - методи очищення та відновлення ґрунтів; - технології звукоізоляції, боротьба з шумом; - електромагнітні та радіаційні випромінювання; - поводження з токсичними і радіологічними відходами; - екологічно безпечні технології та виробництва. 2.Жорсткий контроль з боку влади за діяльністю промислових підприємств міста з проводу забруднення навколишнього середовища.

Оперативна ціль 2: Покращення управління відходами

Для забезпечення санітарного стану міста та його прилеглих територій громада міста використовує відведені земельні ділянки на території Золотоніського району загальною площею 46,0 га, на якій розташований полігон ТПВ. Нині використовується площа полігону розміром 7,9 га. У зв'язку з перевантаженням полігону (сміттєзвалища) необхідно проводити дії щодо його реконструкції. Реконструкція існуючого полігону передбачає захоронення діючого та будівництво нового за Європейськими стандартами.

Сміттєзвалище призводить до забруднення ґрунтів, атмосфери, підземних і поверхневих вод. В той же час із економічного обороту виводяться мільйони тонн різних матеріалів, які могли б використовуватися як вторинна сировина, зберігаючи значні природні ресурси. Із загальної кількості твердих побутових відходів, що накопичуються в місті, лише близько 4% використовуються в якості вторинної сировини.

Очікувані результати:

- зменшення обсягів захоронення побутових відходів та навантаження на полігони твердих побутових відходів;
- забезпечення якісного функціонування полігону ТПВ;
- зростання в місті частки заготівлі, утилізації та використання відходів як вторинної сировини;
- забезпечення якісного очищення території міста..

Індикатори:

- обсяг утилізованих відходів (відсотків від загальної кількості утворених відходів);
- кількість стихійних сміттєзвалищ;

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
4.2.1.Зменшити обсяг захоронення побутових відходів	1.Сортувальний збір ТПВ по місту. 2.Облаштування та запуск лінії сортування ТПВ на полігоні
4.2.2.Якісне функціонування полігону твердих побутових відходів	1.Розробка проектно-кошторисної документації та будівництво нового полігону ТПВ за європейськими стандартами: - облаштування котловану під полігон, - простелення гідроізоляційного матеріалу, - прокладання системи відведення стоків та відведення газів по котловану, - облаштування спостережних свердловин. 2.Облаштування вагового комплексу та дезінфікуючого бар'єру для автотранспорту.
4.2.3.Забезпечення якісної очистки території міста	1. Жорстке дотримання графіку вивезення ТПВ від багатоповерхових будівель міста. 2.Удосконалити графік вивезення ТПВ від приватного сектора міста. 3. Забезпечити населення приватного сектора пластиковими баками для сміття. 4.Збільшити кількість необхідної техніки для вивезення ТПВ до обсягів, які забезпечать якісну і вчасну очистку міста. 4.Ініціювати через депутатів міської ради та голів квартальних комітетів проведення суботників, толок із забезпеченням вивозу сміття комунальною технікою міста. 5. Продовжити місячники безкоштовного вивозу сміття перед Пасхальними днями та іншими датами, що попередить виникнення стихійні сміттєзвалища на околицях міста.

Оперативна ціль 3: Покращення стану водних об'єктів міста

Через центр міста Золотоноша протікає річка Золотоношка, яка є лівою притокою Дніпра. Її довжина становить 88 км, площа водозбірного басейну 1260 м³. По території міста протяжність водойми складає близько 5 км, шириною орієнтовно 5 м.

Протягом останніх років і наразі екологічна ситуація на річці дуже складна. Причин незадовільного стану води було декілька. Це аварійна робота очисних споруд міста, високий рівень органічного забруднення, що спричинило зниження розчинного кисню в воді та призвело до зміни кольору води і появи неприємного запаху. При обстеженні прибережної зони зафіксовано ряд сміттєзвалищ, вигрібних ям, забруднена дощова вода з яких теж потрапляє до річки. У цій же зоні функціонували ряд об'єктів, які теж мало переймались екологічним станом річки. На деяких ділянках річка замулена, заросла очеретом. У результаті вище перелічених причин, погіршується як хімічний так і бактеріологічний стан води, що значно впливає на екологічний стан в місті, якість та відновлення рибного запасу, безпеку жителів міста.

У 2009 році від міських стоків у річках Золотоношка і Суха Згар стала масово гинути риба, а якість води в криницях різко погіршилася. Особливо від цього потерпали жителі Згарів, сіл Хвилево-Сорочин, Деньги і Чапаєвка, а також мешканці дачних кооперативів.

Початок реконструкції очисних споруд міста припав на 2004 рік, коли було з'ясовано, що вони більше не очищають стоків. Але ця реконструкція йшла мляво, фактично безрезультатно. Лише протягом двох останніх років 2013 – 2014-го ситуація була зрушена з мертвої точки. Наразі

завершено першу і другу чергу Золотоніських очисних споруд і запущено першу лінію третьої черги. Нині за добу переробляється 3,5-4 тис.м³ стоків (проектна потужність – 6 тис.м³). Стоки з міста йдуть уже значною мірою очищеними. У 2016 році роботи по реконструкції очисних споруд міста мають бути завершені в повністю.

Наступний крок покращення стану Золотоношки – встановлення прибережної захисної смуги, звільнення її від самовільно збудованих об'єктів та заборона будівництва в цій зоні нових об'єктів.

Також необхідно приступити до розчищення річки від бруду, її замулення по всій протяжності містом.

Крапкою в даній роботі повинно стати облаштування зон відпочинку на берегах Золотоношки. Хімічний та бактеріологічний стан води у річці має відповідати відновленню та розведенню риби і бути безпечний для життя людей.

Очікувані результати:

- завершення реконструкції очисних споруд міста, забезпечення скиду чистої води в річку Золотоношка;
- встановлення прибережної захисної зони річки Золотоношка;
- розчищення річки Золотоношка;
- облаштування зон відпочинку на берегах річки Золотоношка.

Індикатори:

- хімічні та бактеріологічні показники стічних вод ;
- протяжність очищеної річки протягом року;
- кількість облаштованих зон відпочинку на берегах річки;
- відновлення рибальства на річці Золотоношка

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
4.3.1.Відновлення екологічного стану річки Золотоноша	1.Завершення реконструкції очисних споруд міста. 2.Встановлення прибережної захисної зони. 3.Розчищення річки Золотоноша 4.Жорстке дотримання показників якості води у річці на безпечному для людини рівні.
4.3.2.Облаштування зон відпочинку на берегах річки Золотоношка	1. Відновлення парку «Надія» 2. Облаштування зон відпочинку біля реконструйованого міського стадіону, біля мосту в районі вул.Благовіщенська, “Ніночкиного” мосту. 3.Довести до громади міста площі прибережної захисної смуги та наслідки її порушення. 4.Надавати населенню міста інформацію про хімічні та бактеріологічні показники води у річці Золотоношка.

5.4.СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4:

КОМФОРТНЕ ДЛЯ ЖИТТЯ, НАВЧАННЯ, ДОЗВІЛЛЯ МІСТО

Комфорт – це умови життя, перебування, обставини, які забезпечують зручність, затишок та спокій. Рівень комфортності життя громади визначається рівнем розвитку комунальної інфраструктури. Самобутній вигляд міста, його культурні, освітні, рекреаційні ресурси, стан довкілля - все це є компонентами “якості життя громади”. Тому, стратегічний напрямок

реформування системи життєзабезпечення та міської інфраструктури є основним фактором життя в місті.

Золотоноша розвиватиметься як місто, яке прагне забезпечити комфортні умови для мешканців, а також для гостей, які відвідують місто або перебувають у справах, завдяки високим стандартам якості і доступності адміністративних та комунальних послуг, постійному підвищенню стандартів життя та праці, розбудові та реконструкції інфраструктури міста, можливості організації дозвілля та відпочинку. Саме тому, розбудова інфраструктури дозвілля виглядає необхідним і перспективним напрямком розвитку міста. Реконструкція наявних та створення нових об'єктів відпочинку і дозвілля та їх подальша експлуатація – це ще один чинник привабливості міста та підвищення добробуту Золотонісців.

Одним із суттєвих показників комфортного проживання кожної сім'ї є належне забезпечення дітей дошкільним вихованням та якісною освітою.

Досягнення стратегічної цілі передбачається через реалізацію трьох операційних цілей:

Оперативна ціль 1	Оперативна ціль 2	Оперативна ціль 3
Поліпшення інфраструктури міста та якість надання житлово-комунальних послуг	Забезпечення кожної дитини міста дошкільним вихованням та якісною освітою	Створення нових об'єктів дозвілля та залучення до здорового способу життя через активні заняття фізичною культурою і спортом усіх категорій населення

Оперативна ціль 1: Поліпшення інфраструктури міста та якість надання комунальних послуг

Сьогодні для українських міст особливо актуальними є питання вдосконалення систем водопостачання, водовідведення, зберігання твердих побутових відходів за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат і втрат енергетичних та матеріальних ресурсів, покращення надання комунальних послуг населенню та поліпшення фінансового стану комунальних підприємств.

Інженерна інфраструктура міста включає в себе системи водопостачання (143,1 км) та водовідведення (82,3 км), електрозабезпечення та освітлення (974 світлоточок) міста, теплопостачання від діючих котельень у двохтрубному обчисленні становить 4,546 км. Комунальні послуги водопостачання, водовідведення, вивіз сміття, теплопостачання надаються комунальним підприємством – КП “Міський водоканал”. Забезпечення водою міста здійснюється з 10 свердловин, 8 з яких належать Домантівському водозабору, що знаходиться на відстані 12 км від міста. Вода із свердловин подається у розподільчу мережу міста протягом 24 год. Із-за застарілої мережі якість води у споживачів набагато гірша від якості води безпосередньо при підйомі.

Система водовідведення складається із самотпливних колекторів, п'яти каналізаційних насосних станцій, напірних трубопроводів та каналізаційних очисних споруд. Основною каналізаційною насосною станцією міста є ГКНС, яка перекачує стоки безпосередньо на очисні споруди.

Послуги з обслуговування житлового фонду міста надає ПрАТ “Янтарь”.

Транспортна інфраструктура міста на сьогодні наступна: загальна протяжність доріг складає 152,5 км, з них з твердим покриттям 31 км, з удосконаленим покриттям 77км. Майже 60% працездатного населення міста користується послугами громадського транспорту, які надає ПАТ “АТП – 17112”. Мережа громадського транспорту включає 5 автобусних маршрутів. Також функціонують перевезення в режимі таксі (5 операторів таксі). Перевізники працюють з застосуванням диспетчерських пунктів, мобільного та радіозв'язку.

Зношена водопровідно-каналізаційна мережа міста потребувала реконструкції з метою забезпечення відповідності якості води нормативним вимогам, усунення її втрат при постачанні,

збільшення ефективності очищення стічних вод, поліпшення якості очищення стоків, надання можливості подальшого промислового розвитку місту.

Для вирішення даного питання міською радою спільно з КП “Міський водоканал” у 2013 році був розроблений проект “Схема оптимізації роботи системи централізованого водопостачання та водовідведення міста”. Реалізація заходів з даного проекту розпочата у 2014 році, продовжується на сьогодні і розрахована до 2019 року.

Очікувані результати:

- поліпшення якості питаної води у місті та очищення стоків;
- підвищення енергоефективності системи водопостачання та водовідведення міста;
- завершення робіт по оптимізації системи централізованого водопостачання та водовідведення міста, а саме:

1.Продовжити заміну насосів на свердловинах з встановленням ЧРП у кількості 4 одиниць у 2016 році;

2.Завершити виведення міських свердловин у резерв у кількості 2 одиниці – 2016-2017 р.;

3.Обладнати новозбудовану у 2014-2015р. КНС частотно-регульованим приводом для переведення режиму роботи об'єкту з плавного пуску в звичайний режим роботи - 2016-2017р.;

4.Завершити будівництво нового резервуару чистої води об'ємом 2 500 куб.м. – 2016 р.;

5.Провести реконструкцію міської водопровідної мережі всього 126,6 км – до 30 км в рік;

6.Завершити III-ю чергу реконструкції Очисних споруд міста – запуск II-ої лінії очисних - до 2017р.

Індикатори:

-цілодобове, якісне забезпечення міста водою;

-поліпшення якості води у місті;

-зменшення обсягів споживання електроенергії на 46,6% з водопостачання та 40% з водовідведення;

- зменшення втрат води на 33,6%;

- введення в експлуатацію очисних споруд за новою технологією;

-за рахунок впровадження енергозберігаючих заходів стримання росту тарифів на по слуги водопостачання та водовідведення у місті;

-сума інвестицій міського бюджету та інших незаборонених законом джерел на розвиток КП “Міський водоканал”.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
5.1.1.Поліпшення інфраструктури міста	1.Завершення робіт по проекту “Схема оптимізації роботи системи централізованого водопостачання та водовідведення міста”. 2.Поточний та капітальний ремонт тротуарів міста. 3.Облаштування вуличного освітлення у мікрорайонах міста, де воно відсутнє. 4.При формуванні бюджету розвитку віддавати перевагу капітальному ремонту дорожнього покриття міста.
5.1.2.Цілодобове, якісне забезпечення міста водою	1.Завершення будівництва РЧВ об'ємом 2 500 куб.м.
5.1.3.Поліпшення якості води у місті	2.Реконструкція, заміна водопровідної мережі міста.
5.1.4.Покращити якість стоків у місті	3.Завершення III- ї черги реконструкції очисних споруд міста – запуск II-ої лінії.

Оперативна ціль 2: Забезпечення кожної дитини міста дошкільним вихованням та якісною освітою

Велике значення для кожної родини у місті є можливість надання їхнім дітям якісного дошкільного виховання та належної освіти.

У місті збережена мережа загальноосвітніх закладів. Продовжує зростати дитячий контингент дошкільних закладів. Упродовж 2013-2014 навчального року у місті функціонувало 7 дошкільних закладів, 8 загальноосвітніх установ, 2 позашкільні заклади та МНВК.

Дошкільною освітою на початок 2015 року охоплено 1085 дітей, що складає 89% дітей віком від 1 до 6 років. Охоплення дітей п'ятирічного віку становить 100 % від загальної кількості п'ятирічок, які мешкають у Золотоноші. Станом на 01.09.2015 року у ДНЗ перебуває 1111 дітей. На 100 місцях виховується 141 дитина - перевантаження складає 40%.

Упродовж 2012-2014 р.р. розпочали роботу три додаткові групи: в ДНЗ „Веселка” (вересень 2012 року), у ДНЗ „Струмочок” (лютий 2013 року) та у ДНЗ „Берізка” (листопад 2014 року). Проте, це повністю не усуває проблеми переповнення дитячих садочків. Необхідно відкрити мінімум ще 4 групи. З цією метою у 2015 році заплановано відкриття додаткової групи у ДНЗ „Струмочок”.

Статистичні дані народжуваності прогнозують збільшення кількості вихованців дошкільних закладів міста. Також необхідно задовольнити запити батьків, які є військовослужбовцями військової частини А-1402, що відновила свою роботу з березня 2015 року. До кінця 2015 року має прибути додатково 37 дітей дошкільного віку.

Для вирішення даного питання місту необхідно повернути приміщення колишніх дошкільних закладів до освітянської мережі. Також необхідно на рівні області розглянути питання скорочення спеціалізованих закладів, один з яких знаходиться на території міста та перепрофілювати його під дошкільну установу.

Мережа загальноосвітніх установ налічує 8 закладів: гімназія ім. С.Д. Скляренка (548 учнів), спеціалізована школа № 1 з поглибленим вивченням економіки і правознавства (453 учні), спеціалізована школа № 2 інформаційних технологій (347 учнів), № 3 (556 учнів), № 5 (228 учнів), № 6 (374 учні), санаторна школа-інтернат (254 учні), спеціальна школа-інтернат (69 учнів). Загальна кількість учнів – 2 829. Станом на 13.11.2014 на індивідуальній формі навчання перебуває 45 учнів, на екстернатній формі – 1 особа. Функціонує 14,5 безоплатних груп продовженого дня.

Позашкільними закладами (БДЮТ, СЮТ) охоплено 1 560 дітей, що становить 62,3 % від загальної кількості дітей.

У місті продовжує свою роботу міжшкільний навчально-виробничий комбінат. Професію водія, оператора комп'ютерного набору, продавця продовольчих та непродовольчих товарів здобуває 94 учні 10-11 класів (загальноосвітні школи № 3, № 5, № 6).

Поступальний розвиток освіти міста забезпечують висококваліфіковані педагогічні працівники. Навчальні заклади повністю укомплектовані педагогічними кадрами. У місті працює 341 педагогічний працівник. З них: у дошкільних навчальних закладах – 104, у загальноосвітніх навчальних закладах – 207, у позашкільних – 29.

Усі освітні заклади міста комп'ютеризовані. Нині навчальні заклади освіти мають 297 одиниць комп'ютерної техніки. На одне робоче місце припадає 8 учнів (5 – 11 класи). Усі загальноосвітні та дошкільні заклади підключені до Єдиної інформаційної системи управління освітою.

Педагогічним загалом значне місце відводиться роботі з творчо обдарованими дітьми від дошкілля до вузу. Учні загальноосвітніх закладів є активними учасниками учнівських заходів: олімпіад, МАН, конкурсів. Розвитку творчих здібностей сприяє Мала академія наук. Результативність робіт дітей Золотоноші за рейтингом входить у п'ятірку кращих в області.

Очікування результати:

- забезпечення громадянам міста рівного доступу до якісної освіти, інноваційний розвиток освіти;

- збільшення рівня охоплення дітей освітою: дошкільною освітою відповідного віку – на 5 % (щороку до 100% показника) повною загальною середньою освітою дітей та підлітків шкільного віку – стовідсоткове;

- відкриття додаткових груп у діючих дошкільних установах та відновлення закритих закладів у місті;

- належна підтримка матеріально-технічної бази освітніх закладів та удосконалення діяльності загальноосвітніх закладів шляхом модернізації матеріально-технічної бази та забезпечення такої їх наповнюваності, яка б найкраще сприяла утриманню, навчанню та вихованню дітей;

- оновлення змісту професійно-технічної освіти – шляхом розроблення та впровадження у навчальний процес нових державних стандартів з робітничих професій затребуваних економікою міста.

Індикатори:

- кількість дітей, охоплених дошкільним вихованням та навчанням;
- % охоплених освітою дітей від чисельності дітей, які проживають у місті;
- кількість дошкільних та загальноосвітніх закладів;
- кількість коштів державного, обласного, місцевого бюджетів, використаних на реконструкцію, поліпшення матеріально-технічної бази освіти міста;
- кількість скарг, зауважень щодо процесу навчання та виховання у місті.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
5.2.1.Забезпечення громадянам міста рівного доступу до якісного дошкільного виховання та освіти, інноваційний розвиток освіти.	1. Забезпечення якісних освітніх послуг через запровадження дистанційної та екстернатної форм навчання, організація індивідуального навчання для дітей, які мають проблеми із здоров'ям. 2. Збільшення рівня охоплення дітей освітою: дошкільною освітою відповідного віку – на 5 % (щороку до 100% показника) повною загальною середньою освітою дітей та підлітків шкільного віку – стовідсоткове. 3. З метою виконання Інструкції з обліку дітей і підлітків шкільного віку щорічне проведення обліку дітей і підлітків віком від 6 до 18 років. 4. Відкриття додаткових груп у діючих дошкільних установах та відновлення закритих закладів у місті: (у 2016 планується відкриття двох додаткових груп у ДНЗ “Струмочок” та “Ромашка”).
5.2.2.Належна підтримка матеріально-технічної бази освітніх закладів та удосконалення діяльності загальноосвітніх закладів шляхом модернізації матеріально-технічної бази та забезпечення такої їх наповнюваності, яка б найкраще сприяла утриманню, навчанню та вихованню дітей.	1.Виконання Комплексної програми розвитку освіти у місті на 2016-2023 р.р. та міської програми «Євровікно».

Оперативна ціль 3: Створення нових об'єктів дозвілля та залучення до здорового способу життя через активні заняття фізичною культурою і спортом усіх категорій населення

Місто вважається комфортним, коли кожен його мешканець має не тільки роботу, можливість навчання, а й гарне змістовне дозвілля, можливість займатись спортом, відвідувати цікаві, культурні заходи, проводити вихідні і свята в охайних, облаштованих парках, скверах, різних рекреаційних зонах відпочинку. На сьогодні громада міста має наступні зони та об'єкти відпочинку: парк культури і відпочинку ім. Т. Г. Шевченка, Меморіальний парк, сквер ім. Д. П. Неверовського, міський Будинок культури, районний Будинок культури, краєзнавчий музей ім. М. Ф. Пономаренка. На території міста для занять фізичною культурою та спортом відремонтовані всі спортивні зали у школах, проводиться реконструкція міського стадіону, працює Дитяча спортивна школа, функціонує районний стадіон "Колос", облаштовано футбольне поле селища Згар. Але все це не задовольняє бажань і потреб мешканців нашого міста.

Очікувані результати:

- популяризація у місті здорового способу життя;
- збереження спортивних споруд закладів культури та недопущення їх закриття і перепрофілювання;
- вклад інвестиційних ресурсів для реконструкції наявних та створення нових знакових об'єктів дозвілля, культурної та спортивної інфраструктури;
- будівництво спортивних майданчиків у мікрорайонах багатоповерхівок та кварталах приватного сектору;
- проведення міських масових спортивних заходів, фестивалів, конкурсів, тощо;
- відродження міського стадіону за стандартами УЕФА;
- будівництво потужного багатофункціонального спортивного комплексу;
- добудова площі "Героїв майдану" та облаштування зон відпочинку.

Індикатори:

- кількість зон відпочинку в мікрорайонах міста;
- кількості громадян, залучених до фізкультурно-оздоровчої та спортивної-масової роботи;
- кількість загальноміських заходів, фестивалів, конкурсів, тощо;
- збільшення кількості школярів, які відвідують спортивну школи та спортивні секції, гуртки міста;
- кількість спортивно-ігрових майданчиків за місцем проживання та у місцях масового відпочинку населення.

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
5.3.1.Популяризація у місті здорового способу життя.	1.Організація круглих столів та громадських обговорень, виставки сучасних видів спорту, марафонів, спортивних змагань, тощо.
5.3.2.Збереження спортивних споруд закладів культури та недопущення їх закриття та перепрофілювання.	2.Програми культурного та спортивного ровитку міста.
5.3.3.Пошук інвестиційних ресурсів для реконструкції наявних та створення нових знакових об'єктів дозвілля, культурної та спортивної	1.Відродження парку "Надія" (вул.Шевченка, центр міста, за приміщенням торгового закладу АТБ). 2.Завершення реконструкції площі "Героїв майдану" у місті. Облаштування зон відпочинку. 3.Розпочати поетапне будівництво фізкультурно-

інфраструктури.	оздоровчого комплексу на території парку «Надія». 4.Завершити реконструкцію міського стадіону. 5.Збудувати приміщення золотоніської ДЮСШ. 6.Облаштувати зони відпочинку вздовж річки Золотоношка. 7. Ініціювати облаштування спортивних майданчиків у мікрорайонах багатоповерхівок та кварталах приватного сектору.
5.3.5.Проведення міських масових спортивних заходів, фестивалів, конкурсів то що.	Велопробіг “Золотоноша єдина”, всеукраїнський фестиваль чорнобровців, КВН, брей-ринг, фестиваль патріотичної пісні та ін.

6. ВПРОВАДЖЕННЯ ТА МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості впровадження та моніторингу реалізації Стратегії. Наскільки успішним виявиться реалізація Стратегії залежатиме від позитивних економічних та соціальних змін, що впливають на досягнення її мети та цілей.

У роботі над розробкою Стратегії брали участь представники бізнесу, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання та довіру до неї з боку громади.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії необхідно створити систему моніторингу її реалізації. Така система має включати: орган, який здійснюватиме моніторинг; Положення про систему моніторингу виконання Стратегії; систему індикаторів (*результатів*) впровадження Стратегії (*кількісні та якісні*).

Реалізація Стратегії здійснюватиметься на основі партнерства, координації та узгодження діяльності всіх основних учасників цього процесу.

Впровадження Стратегії розвитку м. Золотоноша має здійснюватись через реалізацію комплексу організаційних, фінансових та інформаційних заходів, які будуть здійснюватися суб'єктами розвитку відповідно до Плану реалізації Стратегії та інших міських програм, що впливають із Стратегії, а також рішень виконавчого комітету та сесії Золотоніської міської ради, що приймаються для досягнення стратегічних цілей, визначених у Стратегії.

Стратегічні цілі, визначені цим документом, фактично визначають точки прикладення зусиль та напрями використання ресурсів (*у тому числі приватних інвестицій*) аби їх результативність була максимальною з точки зору досягнення стратегічного бачення, визначеного у Стратегії.

Методика реалізації Стратегії передбачає визначення пріоритетів впровадження. Важливим є здійснення Стратегії в рамках двох послідовних та взаємопов'язаних програмних циклів (*етапів*), включених у два Плани реалізації:

- Перший – 2015 – 2017 роки.
- Другий – 2018 – 2020 роки.

Кожні 3 роки, на основі моніторингу Стратегії, слід здійснювати оцінку необхідності уточнення чи перегляду окремих елементів Стратегії у світлі нових тенденцій і обставин, що можуть виникати, та впливу зовнішніх і внутрішніх факторів.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься за рахунок:

- державного фонду регіонального розвитку;
- коштів галузевих (*міжгалузевих*) державних цільових програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади, що спрямовуються на розвиток відповідної сфери у регіонах;
- субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів місцевих бюджетів;
- коштів міжнародної технічної допомоги, міжнародних фінансових організацій;

- коштів інвесторів, власних коштів підприємств.

Моніторинг реалізації Стратегії

У ході моніторингу Стратегії вирішується ціла низка завдань:

- Контроль за реалізацією Стратегії в цілому.
- Оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними цілями, просування

до операційних цілей.

•Аналіз інформації щодо змін зовнішніх та внутрішніх факторів розвитку міста для уточнення та корегування (*актуалізації*) цілей Стратегії.

- Підтримка в робочому стані органів та структури стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (*індикаторів*). Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення: стратегічного бачення; стратегічних цілей; операційних цілей та виконання проектів.

Запровадження системи моніторингу передбачає використання індикаторів в рамках концепції «вхід, процес, випуск, результат», на основі якої визначаються індикатори, що поділені на чотири групи:

- вхідні індикатори, що характеризують ресурси та їх обсяг;
- індикатори процесу, що характеризують шлях, за яким здійснюються заходи з визначеними ресурсами;
- індикатори випуску, що характеризують фізичний обсяг товарів та послуг;
- індикатори результату, що характеризують очікувані зміни.

Реалізації Стратегії здійснюється для досягнення стратегічного бачення:

Золотоноша - – затишне, гостинне, комфортне для життя та дозвілля європейське місто з сильною та активною територіальною громадою, єдність зусиль якої спрямована на досягнення спільної мети - європейські стандарти життя, як результат економічного процвітання.

Відповідно до цього бачення, моніторингу підлягають параметри, які характеризують кількісні та якісні показники, що характеризують її досягнення, а саме – показники, що використані у соціально-економічному аналізі міста, а саме – реалізація виробленої продукції на особу, доходи громадян, демографічні показники, рівень екологічного навантаження на одиницю території. У процесі моніторингу ці показники порівнюються із показниками на дату ухвалення Стратегії.

Свідченням позитивного результату реалізації Стратегії слугуватиме абсолютне зростання показників, а також випередження темпів поліпшення показників (*приріст населення на 1000 осіб; РВП на 1 особу, грн.; доходи громадян, грн.; будівництво житла на 1000 осіб, кв. м; рівень екологічного навантаження*) у порівнянні з початку дії Стратегії, або певного періоду її впровадження.

Моніторинг досягнення стратегічних цілей здійснюватиметься відповідно до таких визначених цілей:

- Стратегічна ціль 1. Економічний розвиток спрямований на високий та якісний рівень зайнятості.
- Стратегічна ціль 2. Формування сильної місцевої громади.
- Стратегічна ціль 3. Екологічна безпека, збереження довкілля.
- Стратегічна ціль 4. Комфортне для життя, навчання, дозвілля місто.

Аналогічно загальному моніторингу досягнення стратегічного бачення відбуватиметься моніторинг реалізації стратегічних цілей. Основними кількісними показниками щодо кожної стратегічної цілі за період моніторингу будуть показники, що впливають з переліку проектів, які будуть реалізовані у рамках досягнення кожної стратегічної цілі.

Індикатори успішності досягнення цілей визначені у Стратегії . Відповідно до цих індикаторів на кожен плановий період моніторингу має бути сформовано кількісні показники, за якими має здійснюватись моніторинг.

Отже, обов'язковою умовою забезпечення моніторингу реалізації Стратегії є застосування системи індикаторів, які використовуються для визначення результативності реалізації стратегії розвитку міста на період до 2020 року.

Уніфікована система індикаторів для Стратегії розвитку міста Золотоноша – 2020, регіональних стратегій розвитку, а також Планів їх реалізації:

ВХІДНІ ІНДИКАТОРИ	• Створення сприятливих умов для регулювання ведення бізнесу. • Підтримка розвитку інноваційних технологій. • Запровадження освітніх програм з урахуванням потреб високотехнологічного бізнесу. • Підвищення якості надання адміністративних послуг фізичним та юридичним особам. • Об'єднання та підвищення фінансової спроможності Золотоніської територіальної громади. • Поліпшення якості інфраструктури. • Розвиток транспортної мережі. • Підвищення рівня якості надання послуг з обслуговування громадським транспортом. • Створення інформаційних і комунікативних мереж. • Збільшення активності громади міста. • Отримання коштів від ДФРР.
ІНДИКАТОРИ ВИПУСКУ	• Збільшення кількості впроваджених інноваційних технологій. • Збільшення частки інноваційних підприємств. • Збільшення чисельності осіб, які працюють у високотехнологічних секторах економіки. • Підвищення спроможності громад міста до розвитку. • Створення умов для поширення інноваційних знань та досвіду. • Підвищення рівня освіти. • Зниження рівня захворюваності. • Зниження рівня смертності дітей віком до 1 року. • Створення рівних умов доступу до ринків праці. • Підвищення рівня доступу населення насамперед віддалених від центру міста до основних адміністративних та інших послуг.
ІНДИКАТОРИ РЕЗУЛЬТАТУ	• Збільшення промислових підприємств. • Збільшення капітальних інвестицій, прямих іноземних інвестицій. • Зростання у випуску частки інноваційної продукції. • Зростання частки високотехнологічного експорту. • Підвищення рівня доходів. • Зменшення кількості вибухів. • Збільшення тривалості життя населення. • Зниження рівня бідності. • Підвищення соціальної справедливості. • Зниження рівня безробіття. • Кількість проектів бюджету розвитку, сформованих громадою міста. • Кількість проектів, що фінансуються за рахунок коштів ДФРР.

Показники для моніторингу збираються за результатами кожного року реалізації Стратегії. На основі зібраних даних готується річний звіт та звіт щодо виконання періоду трьохрічного планування.

Річний звіт складається з переліку ключових показників за кожною ціллю, кожним пріоритетом або заходом; містить інформацію про досягнення кожного об'єктивного пріоритету або виконання заходу; оцінку можливостей досягнення поставлених цілей на трирічний цикл планування.

Підсумковий звіт про моніторинг за трьохрічний цикл планування до показників, які передбачаються у річних звітах, містить загальні оцінки ефективності, результативності та стійкості досягнутих результатів.

Моніторингові звіти є відкритими документами і використовуються для уточнення завдань та бюджету міста на наступний за звітним бюджетний рік.

Управління економіки виконавчого комітету Золотоніської міської ради - підрозділ, на якого покладені обов'язки підготовки та подання звітів визначених Стратегією розвитку міста. Всі структурні підрозділи та суб'єкти господарювання міста, зазначені як виконавці стратегічних цілей розвитку міста зобов'язані, на запит управління економіки у визначені ним час надавати інформацію щодо реалізацію стратегічних напрямків, або обґрунтоване пояснення щодо його невиконання.

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проектів, коригування та актуалізація Стратегії, за необхідності, з огляду на зміну ситуації, оскільки одні проекти будуть завершені, а деякі замінені іншими. Стратегія – це живий документ, що потребує постійного оновлення у зв'язку зі зміною обставин - зміна політичного курсу держави, завершення адміністративно-територіальної реформи та збільшення території міської громади, та ін..

Результати реалізації Стратегії розвитку м.Золотоноша до 2020 року повинні публікуватись в місцевих засобах масової інформації.

Керуючий справами

О.В.Титаренко